

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مُحَمَّدٌ عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ وَعَلَى عَبْدِهِ السَّبِيحِ الْمَوْعُودِ
وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ

ଅଲ୍ଲାଃତାଲାକ ବାଣୀ
وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَّلْنَا
وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا
(ବନି ଇସ୍ରାୟିଲ୍-106)

ଅନୁବାଦ : ଏବଂ ଆମେ ଏହା-
କୁ(ଅର୍ଥାତ କୁରଆନକୁ) ସତ୍ୟ
(ଓ ତତ୍ତ୍ୱ) ସହିତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ
କରିଅଛୁ ଏବଂ ଏହା ସତ୍ୟ (ଓ
ତତ୍ତ୍ୱ) ସମ୍ବଳିତ ହୋଇ ଅବ-
ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଆମେ
ତୁମକୁ କେବଳ ସୁସମାଚାର-
ଦାତା ଓ ସତର୍କକାରୀ ରୂପେ
ପ୍ରେରଣ କରିଅଛୁ ।

ଖଣ୍ଡ: 8
ସମ୍ପାଦକ:
କମ୍ପୁଟର ହକ୍ ଖାନ୍
ସହ ସମ୍ପାଦକ:
ସୟଦ୍ ଅତାଉଲ୍
ଘାହାବ

ସଂଖ୍ୟା: 41
ବାର୍ଷିକ ଦେୟ :
୨୦୦/-

ଅହମଦିୟା ଖବର
ଅଲହମଦୁ ଲିଲାଃ ହୁକୁର
ଅନୱର୍ ଅ.ବ ସକୃଶଳ ଅଛନ୍ତି ।
ଜମାଅତର ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦଙ୍କୁ
ଅନୁରୋଧ କି ସେମାନେ ହୁକୁର
ଅନୱର୍ ଅ.ବଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷ୍ୟବାନ୍,
ଦୀର୍ଘାୟୁ ନି ସକଳ ତଥା ସର୍ବୋଚ୍ଚ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାଫଲ୍ୟ ମଣ୍ଡିତ
ହେବା ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ବିଶେଷ
ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଦୁଆ ଜାରି
ରଖନ୍ତୁ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ହୁକୁର
ଅନୱର୍ ଅ.ବଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ
ମୁହୂର୍ତ୍ତ ରକ୍ଷକ ଓ ସହଯାକ ହୁଅନ୍ତୁ ।

www.akhbarbadr.in
26 ରବିଉଲ୍ ଅଞ୍ଜଲ୍ 1445 ହି.କ, 12 ଇଖା ତୁବୁଲ୍ 1402 ହି.ଶ 12 OCT 2023
ମସିହା

ନବୀ ସ.ଅଙ୍କ ବାଣୀ

ନିଷ୍ଠେଷିତର ଅଭିଶାପରୁ ସର୍ବଦା ବର୍ଜିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

(2451) ହ. ସହଲ୍ ବିନ୍ ସାଆଦି ର.ଅ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ନବୀ କରୀମ୍ ସ.ଅଙ୍କୁ କିଛି ପାନୀୟ ବସ୍ତୁ ପାନ କରିବା ପାଇଁ ଦିଆଗଲା । ତେବେ ଆପଣ ସ.ଅ
ତହିଁରୁ ଅଳ୍ପ କିଛି ପାନ କଲେ ଓ ଆପଣ ସ.ଅଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଜଣେ ବାଳକ ଓ ଆପଣ ସ.ଅଙ୍କ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଜଣେ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ଆପଣ ସ.ଅ ଉକ୍ତ
ବାଳକକୁ ପଚାରିଲେ: ବହ ! କ'ଣ ତୁମେ ମୋତେ ଅନୁମତି ଦେଉଛନ୍ତି ଯେ, ମୁଁ ଏହି ବୃକ୍ଷକୁ ଆଗ କ୍ଷୀର ପାନ କରିବାକୁ ଦେଇ ଦେବି ? ଉକ୍ତ ବାଳକ ଜଣକ କହିଲା,
ଅଲ୍ଲାଃତାଲାକ ରାଣ ! ନା । ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତାବହ ! ମୋତେ ଆପଣ ସ.ଅଙ୍କ ଠାରୁ ଯେଉଁ ଅଂଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି ମୁଁ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ ।
ସହଲ୍ ର.ଅ କୁହନ୍ତି: ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅ ଉକ୍ତ ବାଳକ ହସ୍ତରେ କ୍ଷୀର ପାତ୍ରଟି ଦେଇ ଦେଲେ ।

---(ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଭୂମିରୁ ଅବୈଧ ତଥା ଅନୈତିକ ରୂପେ କିଛି ନେଇ ନିଏ ତା'ର ଅପରାଧ)---

(2452) ହ. ସହଲ୍ ବିନ୍ ର.ଅ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ମୁଁ ନବୀ କରୀମ୍ ସ.ଅଙ୍କୁ ଏହା କହୁଥିବାର ଶୁଣିଥିଲି ଯେ, ଆପଣ ସ.ଅ କହୁଥିଲେ: ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଭୂମିରୁ
ଅବୈଧ ତଥା ଅନୈତିକ ରୂପେ କିଛି ବସ୍ତୁ ନେଇ ନିଏ ତେବେ ସେହି ବସ୍ତୁ ତା' ପାଇଁ ତା' ବେକରେ ସାତୋଟି ଭୂମିର ହୋଇ ଗଳ ବନ୍ଧନୀ ରୂପେ ପଡ଼ିବ ।

(ସହିଉଲ୍ ବୁଖାରୀ, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ-4, କିତାବୁଲ୍ ମଜାଲିମି, ପ୍ରକାଶନ ବର୍ଷ 2008 ମସିହା, କାଦିଆନ୍)

☆☆☆

ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହା^{ଅ.ସ}ଙ୍କ ନିତୀବାଣୀ:-

ଉତ୍ତମ ଚରିତ୍ରବତ୍ତା ପ୍ରାପ୍ତ କର । କାରଣ ଚରିତ୍ର ହିଁ ପୁଣ୍ୟର କୁଞ୍ଜିକା (ଗାବିକାଠି) ଅଟେ ।

**ସମସ୍ତ ସମ୍ମାନ ଓ ଗାରିମା ଠାରୁ ଆହୁଜରତ ସ.ଅଙ୍କ ଗାରିମା ସର୍ବାଧିକ ରୂପେ ଶ୍ରେୟସ୍କର । ଏହି ଗାରିମାର ପ୍ରଭାବ ସମଗ୍ର
ଇସଲାମୀୟ ସଂସାରରେ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଛି ।**

.....(ଆହୁଜରତ ସ.ଅଙ୍କ ଭବ୍ୟ ବୈକୁଣ୍ଠମୟ ଗାରିମା ବା ମର୍ଯ୍ୟାଦା).....

ସମସ୍ତ ସମ୍ମାନ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ଗାରିମା ଠାରୁ ଆହୁଜରତ ସ.ଅଙ୍କ ଗାରିମା ସର୍ବାଧିକ ରୂପେ ଶ୍ରେୟସ୍କର ଅଟେ । କାରଣ ଏହି ଗାରିମାର ପ୍ରଭାବ ସମଗ୍ର ଇସଲାମୀୟ
ସଂସାରରେ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଛି । ଆପଣ ସ.ଅଙ୍କ ସ୍ୱାଭିମାନ ହିଁ ସଂସାରକୁ ପୁନଃ ଜୀବିତ କରିଥିଲେ । ଆରବୀୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟଭିଚାର, ମଦ୍ୟପାନ, ଯୁଦ୍ଧଖୋର
ମନୋବୃତ୍ତି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ଗୁଣ ବାକି ରହିଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ହତ୍ୟା ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଅର୍ଥାତ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।
ସହାନୁଭୂତି ଓ ହିତୈଷୀ ମନୋଭାବ ମାନବ ଜାତିରୁ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ କେବଳ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଅଧିକାର କ୍ଷୁଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଥିଲା ତାହା ନୁହେଁ ବରଂ ପ୍ରଭୁଙ୍କର
ଅଧିକାର ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପ୍ରତି ଲୋକମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ଧକାର ଘୋଟି ଯାଇଥିଲା । ଅଲ୍ଲାଃତାଲାକର ବିଶିଷ୍ଟ ଗୁଣାବଳୀ ଶିଳାଖଣ୍ଡ, ଫଳ, ପୁଷ୍ପ ଲତା ଓ ତାରକା
ଆଦିମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଉଥିଲା । ନାନ ପ୍ରକାରର ଶିକ୍ ଚତୁର୍ଦିଗରେ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ଥିଲା । ଅସହାୟ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ମନୁଷ୍ୟର ଗୁପ୍ତାଙ୍ଗ, ଲିଙ୍ଗ ଆଦିକୁ ପୂଜା କରାଯାଉଥିଲା । ଏହିଭଳି
ଘୃଣ୍ୟ ତଥା ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିର ନକ୍ସା ଯଦି କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଜଣେ ଶାନ୍ତିପ୍ରିୟ ଓ ସୌମ୍ୟ ସ୍ୱଭାବର ଅଧିକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ସମକ୍ଷରେ ଆସିଯାଏ ତେବେ ସେ ଏକ ଭୟଙ୍କର
ଅନ୍ଧକାର ଏବଂ ଅତ୍ୟାଚାର, ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅନୀତିର ଭୟାବହ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଅବଲୋକନ କରିବ । ପକ୍ଷାଘାତ ଶରୀରର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଏହି ପକ୍ଷାଘାତ
ଏଭଳି ଏକ ପକ୍ଷାଘାତ ଯେ, ତାହା ଉଭୟ ପକ୍ଷକୁ ଅକ୍ରମଣ କରିଥିଲା । ଚତୁର୍ଦିଗରେ ଖାଲି ପାପ ଓ ଉପଦ୍ରବର ତାଣ୍ଡବ ଲୀଳା ଜାରିଥିଲା । ନା ସ୍ଥଳ ଭାଗରେ ଶାନ୍ତି ଓ
ସୌହାର୍ଦ୍ଦ ଥିଲା ଓ ନା ହିଁ ଜଳ ଭାଗରେ ଶାନ୍ତି, ସୌହାର୍ଦ୍ଦ ଓ ଆଶୁସ୍ଥି ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଅନ୍ଧକାର ଓ ବିନାଶ କାଳରେ ଆମେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଉଛେ ।
ଆପଣ ସ.ଅ ଆସି କିପରି ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ସେହି ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ନିକିତିମୟ ଦିବସରେ ନିଜର ହସ୍ତକୁ ସକ୍ଷମ କଲେ ଏବଂ ହସ୍ତ ପ୍ରସାରିତ କଲେ ଯେ, ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଅଧିକାର ଓ ଭକ୍ତଙ୍କର
ଅଧିକାରକୁ ନିଜର ପ୍ରକୃତ କେନ୍ଦ୍ର ବିନ୍ଦୁ ଉପରେ ସ୍ଥାପନ କରି ଦେଖାଇ ଦେଲେ । ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅଙ୍କର ଚାରିତ୍ରିକ ଶକ୍ତିର ଅଭିଜ୍ଞତା ସେତେବେଳେ ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ଆସିପାରି
ଥାଆନ୍ତା । ଅପର ପକ୍ଷେ ଯଦି ସେହି କୋଳର ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରାଯାଏ ତେବେ ବିରୋଧୀମାନେ ଆପଣ ସ.ଅଙ୍କ ଅନୁଗାମୀମାନଙ୍କୁ ଏହିଭଳି ଭାବରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା
ଓ କଷ୍ଟ ଦେଉଥିଲେ । ଏହାର ବିପରୀତ ଆପଣ ସ.ଅ ଏହିଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯେତେବେଳେ ଆପଣ ସ.ଅଙ୍କୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ତାଙ୍କ (ବିରୋଧୀମାନଙ୍କ)

ପ୍ରତି ଯେଉଁ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଗଲା ତହା ଆପଣ ସ.ଅଙ୍କ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଭବ୍ୟ ଗାରିମା ତଥା ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ପରିପ୍ରକାଶିତ କରିଥାଏ ।

ଏପରି କେଉଁ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ନଥିଲା ଯାହା ଅବୁ ଜହଲ୍ ଓ ତା'ର ଅନ୍ୟ ସାଥୀମାନେ ଆପଣ ସ.ଅଙ୍କ ପ୍ରାଣୋତ୍ସର୍ଗୀ ସାହାବାମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ନଥିଲେ । ଦରିଦ୍ର ମୁସଲମାନ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଓଟ ଦ୍ଵାରା ବାନ୍ଧି ବିପରୀତ ଦିଗରେ ଦଉଡ଼ାଉଥିଲା । ଯଦ୍ଦାରାକି ମହିଳାମାନେ ଦୁଇ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଯାଉଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଅପରାଧ ବା ଦୋଷ କେବଳ ଏତିକି ଥିଲା ଯେ, ସେମାନେ ﷻର କାହିଁକି ସ୍ଵୀକାରୋକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କଲେ ? କିନ୍ତୁ ଏହାର ବିପରୀତ ଆପଣ ସ.ଅ ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସହନଶୀଳତାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଉଦାହରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଯେତେବେଳେ ମଞ୍ଜା ବିୟତ ହେଲା ସେତେବେଳେ **لَا تَتْرِبْ عَلَيَّكُمْ الْيَوْمَ** (ସୁସୁପ୍:93) କହି ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରିଦେଲେ । ଏହା କିଭଳି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚରିତ୍ରର ଉଦାହରଣ ଯେ, ଏପରି ଉଦାହରଣ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅବତାର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ । **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ** । କହିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହିକି ଯେ, ଆପଣମାନେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଉତ୍ତମ ଚରିତ୍ରବତ୍ତା ପ୍ରାପ୍ତ କରନ୍ତୁ । କାରଣ ଚରିତ୍ର ହିଁ ପୁଣ୍ୟର ଚାବିକାଠି ଅଟେ ।

(ମଲଫୁଜାତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-1, ପୃ-481, ପ୍ରକାଶନ ସ୍ଥାନ- କାଦିଆନ୍, 2018 ମସିହା)

ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଓ ପରିତାପତ ବିଷୟ ଏହିକି ଯେ, ମୁସଲମାନମାନେ ଇଉରୋପୀୟ ଜାତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ବାରମ୍ବାର ଜିହାଦ୍‌ର ଘୋଷଣା କରି ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ସମାପ୍ତ କରିଦେଲେ । ଯେଉଁ ହିତୈଷୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରକାରର କଥାରୁ ଅଟକାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କଲେ ସେମାନେ (ଜିହାଦୀ ଓ ଜିହାଦକୁ ଉତ୍ସାହାଉଥିବା ଶୁଷ୍କ ବିଦ୍ଵାନ୍ ମୌଲବୀମାନେ) ସେହିଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ଶତ୍ରୁ ବୋଲି ବିବେଚିତ କଲେ । ସେମାନେ ଚିକିଏ ହେଲେ ଏହା ଚିକ୍ତା କଲେ ନାହିଁ ଯେ, ଯେଉଁମାନେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମର ଶିକ୍ଷା ଆଡ଼କୁ ଆମନ୍ତ୍ରିତ କରିଥାନ୍ତି ସେମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ଶତ୍ରୁ ନୁହନ୍ତି ବରଂ ମିତ୍ର ଅଟନ୍ତି ।

ସନ୍ଦେହନା ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍‌ଅ ସୁରାଃ ଅଲ୍ କହଫର ଆୟତ୍ ନଂ 24-25 ର **وَلَا تَقُولَنَّ لِسَائِيٍّ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ** ଓ **وَإِذْ كُرِّرْتُكَ إِذَا نَسَيْتَ وَقُلْ** 24-25 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି କୁହନ୍ତି: ଉକ୍ତ ଆୟତରେ ପୁନଶ୍ଚ ସେହି ଜାତିର ଉତ୍ତମ କାଳ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଏକ ସୁତନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ତାହା ଏହିକି ଯେ, ସେହି ଜାତି ବିପକ୍ଷରେ ଦାବି ନକରିବା ଓ ଏହା ନକହିବା ଯେ, ବାସ୍ ଆମେମାନେ କାଲି ତାଙ୍କର ସର୍ବନାଶ ଘଟାଇ ଦେବୁ । କିନ୍ତୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ତୁମମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସୁତନା ଐଶାବାଣୀ ମାଧ୍ୟମରେ ସୁତନା ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଐଶାବାଣୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହା କହିବେ ଯେ, ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ହେବ ।

କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଉକ୍ତ ଆୟତର ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ହେ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ.ଅ ! ତୁମେ କୌଣସି କଥା **لَا تَقُولَنَّ** ବ୍ୟତୀତ କହିବ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ଆଦେଶାବଳୀ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ କେତେକ ପରିତାପଜନକ ବର୍ଣ୍ଣନା ଉଲ୍ଲିଖିତ କରିଛନ୍ତି ଯହିଁରୁ ରସୁଲ୍ କରୀମ୍ ସ.ଅଙ୍କର କ୍ଷମ୍ଭ ରୂପେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ହାନୀ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ତାହା କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ହୋଇଥାଆନ୍ତା ତେବେ ଶବାବଳୀ ଏହିପରି ହୋଇଥାଆନ୍ତା **لَا تَقُولَنَّ** । କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ତ' ଅଲ୍ଲାଃତାଲା କୁହନ୍ତି: **لَا تَقُولَنَّ** ଅର୍ଥାତ୍ ଉପରୋକ୍ତ ପଂକ୍ତି ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁହ ନାହିଁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କି ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ତୁମକୁ ଉକ୍ତ ପଂକ୍ତି କହିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଆୟତର ଅର୍ଥ ତ' କେବଳ ଏହା ଯେ, ମୁସଲମାନମାନେ ସେହି ଜାତିର ମୁକାବିଲା ନିଜସ୍ଵ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଓ ନିଜସ୍ଵ ବଳରେ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ବରଂ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ମୁକାବିଲା କରିପାରିବ ଯାହାକୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ନିଜ ଇଚ୍ଛାରୁ ସେମାନଙ୍କ ମୁକାବିଲା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଛିଡ଼ା କରିବେ ।

ଉକ୍ତ ଆୟତରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ସେହି ସମୟର ଅବସ୍ଥା ଆଡ଼କୁ ଇଙ୍ଗିତ କରାଯାଇଛି ଯେତେବେଳେ ସେହି ଜାତିର ଉନ୍ନତିକୁ ଦେଖି ଆବେଗପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଉଠିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭ କରିଦେବେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ତହିଁରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଆୟତରେ ସେହି ଯୁଗରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ସଂପର୍କରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆସତା କାଲିକୁ ଭରସା କରିବେ ଏବଂ ସର୍ବଦା ଏହା କହିବେ ଯେ, ଆମେମାନେ କାଲି ଏହା କରି ଦେଖାଇ ଦେବୁ । ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ୟବହାରିକ ଶକ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଠାରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଯିବ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଭୟଭୀତ କରାଯିବ ଓ ଧମକ ଦିଆଯିବ । ସେମାନେ ସବୁବେଳେ 'କାଲି' ର ଶବ୍ଦ ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବେ । ସେମାନଙ୍କର ସେହି କାଲି ଶବ୍ଦ କେବେବି ଆଜିରେ ପରିଣତ ହେବ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଦେଖିନିଅ ଯେ, ସେହି କାଳରେ ଏହି ସତ୍ୟତା ସମସ୍ତ ମୁସଲମାନ ଜାତିର ବ୍ୟବହାରିକ କର୍ମରୁ ହିଁ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଅଛି । ଏହାକୁ ଦେଖି ଦୁଃଖ ଓ ପରିତାପ କରିବା ସହିତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଉ ।

وَإِذْ كُرِّرْتُكَ إِذَا نَسَيْتَ କହି ଏହା ସୁତାଳ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ, ଯଦି କେତେବେଳେ ଉତ୍ତମିୟୁ ହୋଇ ସେହି ଜାତିମାନଙ୍କର ମୁକାବିଲା କରିବାର ବିଚାର ତୁମ ମନରେ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ତେବେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିକୁ ସ୍ମରଣ କରିନିଅ । କାରଣ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କର ଏହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ରହିଛି ଯେ, ସେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଦିନେ ନା ଦିନେ ସେହି ଆକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା କରିବେ ଓ ଆଦୃଷ୍ଟରୁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ମୋକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସାଧନ ସୃଷ୍ଟି କରିବେ । ତେଣୁ ମନ ଭିତରୁ ଐଶା ଯୋଜନା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଯୋଜନାକୁ କାଢ଼ି ଦେବା ଉଚିତ୍ ।

وَقُلْରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ତୁମର ପ୍ରକାଶ୍ୟଗତ ଯୋଜନା ତ' ଶତାଧିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଜାତିମାନଙ୍କୁ ଧ୍ଵଂସ କରିପାରବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ନିଜ କୃପା ବଳରେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଏଭଳି ସାଧନ ସୃଷ୍ଟି କରିଦେବେ ଯେ, ତୁମେମାନେ ଉପଦ୍ରବ ଓ ହିଂସାରୁ ନିରାପଦ ରହିବ । ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଓ ପରିତାପତ ବିଷୟ ଏହିକି ଯେ, ମୁସଲମାନମାନେ ଉକ୍ତ ଉପଦେଶରୁ ଉପକୃତ ହେଲେ ନାହିଁ ଓ ଇଉରୋପୀୟ ଜାତି ବିପକ୍ଷରେ ମୁକାବିଲା କରିବା ବାରମ୍ବାର ଜିହାଦ୍ କରିବାର ଘୋଷଣା କରି କେବଳ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ସମାପ୍ତ କଲେ ନାହିଁ ବରଂ ଯେଉଁ ହିତୈଷୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରକାରର କଥାରୁ ଅଟକାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କଲେ ସେମାନେ (ଜିହାଦୀ ଓ ଜିହାଦକୁ ଉତ୍ସାହାଉଥିବା ଶୁଷ୍କ ବିଦ୍ଵାନ୍ ମୌଲବୀମାନେ) ସେହିଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ଶତ୍ରୁ ବୋଲି ବିବେଚିତ କଲେ । ସେମାନେ ଚିକିଏ ହେଲେ ଏହା ଚିକ୍ତା କଲେ ନାହିଁ ଯେ, ଯେଉଁମାନେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମର ଶିକ୍ଷା ଆଡ଼କୁ ଆମନ୍ତ୍ରିତ କରିଥାନ୍ତି ସେମାନେ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ଶତ୍ରୁ ନୁହନ୍ତି । ବରଂ ସେମାନେ ହେଉଛି ପରମ ଶତ୍ରୁ ଯେଉଁମାନେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମର ବାରଣ କରିବା ସତ୍ତ୍ଵେ ମଧ୍ୟ ଅସତ୍ ପକ୍ଷ ବା ଅସତ୍ ମାର୍ଗ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । (ତଫସିର୍ କବିର୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-7, ପୃ-439, ପ୍ରକାଶନ ବର୍ଷ 2010 ମସିହା, କାଦିଆନ୍)

**ଗତ 40 ତମ ଶୁମାରା (ସଂଖ୍ୟା)ରେ ପୃ 11-12 ପ୍ରକାଶିତ ଖୁତବା ଜୁମା
ତା- 17 Feb 2023 ର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ.....
ଖୁତବା ଜୁମା 17-2-2023**

ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ରଭିତ୍ତ ଉପରେ ବିଶ୍ଵାସ ଆଣନ୍ତି ନାହିଁ, ଇଶ୍ଵର ଓ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ଧର୍ମ ତଥା ତାହାଙ୍କ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ପବିତ୍ର ଅବତାର ହ. ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ.ଅଙ୍କୁ ଅସ୍ଵୀକାର ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଵଳନ୍ତ ନିଦର୍ଶନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉ ଓ ଦୋଷୀମାନଙ୍କର ମାର୍ଗ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଯାଉ । ସୁତରାଂ ତୁମକୁ ସୁସମାଚାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଏକ ଶ୍ରୀମୁଖ ଓ ପବିତ୍ର ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ତୁମକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏକ ସ୍ଵଚ୍ଛ ଓ ପବିତ୍ର ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ତୁମକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ସେହି ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ତୁମ୍ଭରି ଔରସରୁ ଓ ତୁମ୍ଭରି ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ସନ୍ତାନ ରୂପେ ବିବେଚିତ ହେବ । ସୁନ୍ଦର ପବିତ୍ର ପୁତ୍ର ତୁମ୍ଭର ଅତିଥି (ଅବଶିଷ୍ଟାଂ .....ପୃ-36ର)

ପୃ-2 ର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ.....

ହୋଇ ଆସିବ ଯାହାର ନାମ **عَمْرَائِل** ବଶୀର ମଧ୍ୟ ଅଟେ । ତା'କୁ ପବିତ୍ର ଆତ୍ମା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଅପିବତ୍ରତା ଠାରୁ ପବିତ୍ର ଅଟେ । ସେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କର ଏକ ଜ୍ୟୋତି ଅଟେ । କଲ୍ୟାଣମୟ ହେଉଛି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଆକାଶଲୋକରୁ ଆସିଥାଏ । ତା' ସହିତ କୃପା ରହିଛି ଏବଂ ତା'ର ଆଗମନ ସହିତ ସେହି କୃପାର ଆଗମନ ଘଟିବ । ସେ ମହାନ, ଭବ୍ୟ ଏବଂ ଧନାତ୍ମ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ହେବ । ସେ ଏହି ମର୍ତ୍ତ୍ୟାଧୀନକୁ ଆସିବ ଏବଂ ନିଜର ମସିହାକୁ ଆତ୍ମା ଓ ସତ୍ୟାତ୍ମାର କଲ୍ୟାଣ ବଳରେ ଅନେକ ରୋଗୀଙ୍କୁ ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତ ଓ ପବିତ୍ର କରିବ । ସେ ଇଶ୍ଵରବାଣୀ ଅଟେ । କାରଣ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ କରୁଣା ଓ କୃପା ତଥା ତାହାଙ୍କ ସ୍ଵାଭିମାନୀତ୍ଵ ତାହାକୁ ଗୁଣକୀର୍ତ୍ତନ ବାଣୀ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାରଣ କରିଛନ୍ତି । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଚକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧି ସମ୍ପନ୍ନ ହେବ ଏବଂ କୋମଳ ହୃଦୟ, ବାହ୍ୟିକ ବା ପ୍ରକାଶ୍ୟଗତ ଜ୍ଞାନ ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵାରା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ସେ ତିନି କୁ ଚାରି କରିବ । ସୋମବାର ଅଟେ ମଙ୍ଗଳମୟ ସୋମବାର । ହ. ମସିହ ମଉଦ୍ ଅ.ସ ତିନିକୁ ଚାରି କରିବା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ, "(ଏହାର ଅର୍ଥ ବୁଝି ହେଲା ନାହିଁ)" ସେ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ଆଗକୁ ଆପଣ ଅ.ସ କୁହନ୍ତି: ସୋମବାର ଅଟେ ମଙ୍ଗଳମୟ ସୋମବାର । ସୁଯୋଗ୍ୟ ପିତାଙ୍କର ସୁଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ ଏବଂ ସୁପୁତ୍ର । **مُظَهَّرُ الْأَوْلَادِ وَالْأَخْرَجَ مَظْهَرُ الْحَقِّ وَالْعَلَاءِ كَأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ** । ଉକ୍ତ ସୁପୁତ୍ରର ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଲ୍ୟାଣମୟ, ଶୁଣି ପ୍ରତାପର ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର କାରଣ ହେବ । ଆଲୋକ ଆସଇ ଆଲୋକ ଆସଇ । ସେହି ଆଲୋକକୁ ଇଶ୍ଵର ନିଜର ସହମତି ତଥା ଆଜ୍ଞାର ମହକ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵର୍ଗତ ଓ ସୁଗନ୍ଧିତ କଲେ । ପ୍ରଭୁ କହିଲେ: ଆମ୍ଭେ ତହିଁରେ ଆତ୍ମ (ପ୍ରାଣ) ସଂଚାର କରିବୁ ଓ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଛାୟା ସର୍ବଦା ତା' ଉପରେ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିବ । ସେ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ବଡ଼ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କ ମୁକ୍ତିର କାରଣ ସାଜିବ । ତା'ର ପ୍ରସିଦ୍ଧି ପୃଥିବୀର କୋଣ ଅନୁକୋଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପୀ ଯିବ । ଜାତିମାନେ ସେହି ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅସ୍ତିତ୍ଵରୁ କଲ୍ୟାଣ ସନ୍ଧାନ କରିବେ । ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ସେହି ଆତ୍ମିକ ବିନ୍ଦୁ ଆକାଶ ଆଡ଼କୁ ଡାକି ନିଆଯିବ ବା ଉଠାଇ ନିଆଯିବ । **وَكَانَ أَمْرًا مُفْضِيًّا** । ଅର୍ଥାତ୍ ଏହା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅଟେ । **(ଆଇନ କମାଲାତେ ଇସଲାମ୍, ରୁହାନୀ ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-5, ପୃ-647)**

ସୁତରାଂ ଉପରୋକ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଅବଧି ସଂପର୍କରେ ହ. ମସିହ ମଉଦ୍ ଅ.ସ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ ଆପଣ ଅ.ସକୁ ଏକ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ଯାହାର ନାମ ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମୋହମ୍ମଦ୍ ଅହମେଦ୍ ଅଟେ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଆପଣ ର.ଅକୁ ଖଲିଫ୍‌ତୁଲ୍ ମସିହ୍ ସାନି ସିଂହାସନରେ ଅଭିଷିକ୍ତ କଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ଏକ ଦୀର୍ଘ କାଳ ପରେ ଖଲିଫା ସାନି ର.ଅ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଠାରୁ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତ କରି ଏହି ଘୋଷଣା କଲେ ଯେ, ହ. ମସିହ ମଉଦ୍ ଅ.ସ ଯେଉଁ ସୁପୁତ୍ରଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ସେହି ସୁପୁତ୍ର ହେଉଛି ମୁଁ ।

ସେହି ପୁତ୍ରର ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵାରା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା, ବିଚକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧି ସମ୍ପନ୍ନ ହେବା ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶେଷ ଗୁଣାବଳୀର ପରଆପଣା ସମସ୍ତେ ଭୂୟସୀ ପ୍ରଶଂସା କରିଛନ୍ତି । ଅହେମଦିମାନେ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ, ଅଣମୁସଲମାନ ଓ ଅଣଅହେମଦିମାନେ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କର ଭୂୟସି ପ୍ରଶଂସା ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ କରିଛନ୍ତି ।

ହୁଜୁର ଅନୱର୍ ଅ.ବ କହିଲେ: ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଭିତ୍ତିକ କୃତିତ୍ଵ ଉପଲବ୍ଧି କରିଥିଲେ ତତ୍‌ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ କେତେକ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଓ ଆଲୋଚ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବି । କିନ୍ତୁ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଏକଥା ନିଜ ଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ବାଲ୍ୟକାଳ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୟନୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଅତିବାହିତ ହୋଇଥିଲା । ଆପଣ ର.ଅ ସର୍ବଦା ଅସୁସ୍ଥ ରହୁଥିଲେ । ଆପଣ ର.ଅ ଦୁଷ୍ଟିଶକ୍ତି ରୋଗରେ ପିଡ଼ୀତ ଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ସମୟରେ ଆପଣ ର.ଅ ନିଜର ଗୋଟିଏ ଚକ୍ଷୁର ଦୃଷ୍ଟି ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ହରାଇ ବସିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ସାଂସାରିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତ ନଥିଲେ କହିଲେ ଚଳେ । ଆପଣ ର.ଅ ସ୍ଵୟଂ କହିଲେ, ବହୁ କଷ୍ଟରେ ମୁଁ ପ୍ରାଥମିକ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଯଦିଓ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କର ଏହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଓ ଅଙ୍ଗୀକାର ରହିଥିଲା ଯେ, ସେ ଆପଣ ର.ଅକୁ ଧାର୍ମିକ ଓ ସାଂସାରିକ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵାରା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଆପଣ ର.ଅକୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟଭିତ୍ତିକ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣଭିତ୍ତିକ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵାରା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ଏଣୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ହିଁ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ତୁଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଦ୍ଧିକୁ ସ୍ଵମୀଭୂତ କରିଦେବା ଭଳି ଖୁତବାତ୍ ଏବଂ ଖୁତବାତ୍ (ଉଦ୍‌ବୋଧନୀ ଏବଂ ଅଭିଭାଷଣ) ଆଦି ଜାରି କରାଇଥିଲେ । ସେହିପରି ଆପଣ ର.ଅ ଏଭଳି ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଉଦାହରଣ ଦେଲେ ଯାହାକି ଅନ୍ୟ ଓ ଅପ୍ରତିମ ଥିଲା । ସେହିପରି ଏହି ବିଷୟବସ୍ତୁ ପ୍ରତି ଅଣଅହେମଦିମାନେ ମଧ୍ୟ ପରିଚିତ ଏବଂ ଅବଗତ ଅଟନ୍ତି । ତତ୍‌ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ମୁଁ କେତେକ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବି । କିନ୍ତୁ

ଏହା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଲେଖନୀ, ଖୁତବାତ୍, ପ୍ରବନ୍ଧ, ଭାଷଣ ଏବଂ ମଜାଲିସ୍ ଇର୍ଫାନ (ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ସଭା) ଆଦିର ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସ୍ଥୂଳ ରୂପେ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିପାତ ତଥା ସମୀକ୍ଷା ଉପସ୍ଥାପିତ କରି ଦେଉଛି ।

ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକାବଳୀ, ଉଦ୍‌ବୋଧନ, ଭାଷଣ, ବାର୍ତ୍ତା ଏବଂ ନିବନ୍ଧ ଆଦି ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଅବା ଆଜି ସେହି ସମସ୍ତ ଲେଖନୀ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିଛି । ଏହା 'ଅନୱାରୁଲ୍ ଉଲୁମ୍' ନାମରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ସେହି ସମସ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡର ସଂଖ୍ୟା ୩୮ ହେବ ଏବଂ ମୋଟ୍ ପୁସ୍ତକ ସଂଖ୍ୟା ୧୪୨୪ ଅଟେ । ମୋଟ୍ ପୁସ୍ତକ ସଂଖ୍ୟା ହେଲା ୨୦୩୪୦ । ତତ୍‌ସମ୍ପର୍କ କବୀର୍, ତତ୍‌ସମ୍ପର୍କ ସଗିର୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ବଳିତ ତଥ୍ୟର ମୋଟ୍ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ୨୮୭୩୫ ଅଟେ । ଯହିଁରେ ୧୮୦୮ଟି ଖୁତବା ଜୁମା ରହିଛି ଏହାର ମୋଟ୍ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା-(୧୮୭୦୫), ୫୧ଟି ଖୁତବାତେ ଇଦୁଲ୍ ଫିତର ରହିଛି ଯାହାର ମୋଟ୍ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା (୫୦୩) ଅଟେ, ୪୨ଟି ଖୁତବାତେ ଇଦୁଲ୍ ଅଜହା ରହିଛି ଯାହାର ମୋଟ୍ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା (୪୦୫) ଅଟେ । ୧୫୦ଟି ଖୁତବାତେ ନିକାହ୍ ରହିଛି ଯାହାର ମୋଟ୍ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା (୬୮୪) ଅଟେ, ଖୁତବାତେ ଶୁରା ପ୍ରଥମ ଭାଗ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଭାଗ ଆଦି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଯାହାର ହାରାହାରି ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା (୨୧୩୧) ଅଟେ । ଯଦି ସମସ୍ତ ପୃଷ୍ଠାକୁ ଏକତ୍ରିତ କରିଦିଆଯାଏ ତେବେ ସର୍ବମୋଟ୍ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୭୫୦୦୦ । ରିସର୍ଚ୍ ସେଲ୍ ଅଲ୍ ହକମ୍ ଓ ଅଲ୍‌ଫଜଲ୍‌ର ୧୯୧୩-୧୯୭୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଅତିରିକ୍ତ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଓ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ସମ୍ମୁଖକୁ ଆସିଛି ଯାହା ଅଦ୍ୟାବଧି (ଏଯାବତ୍) କୌଣସି ପୁସ୍ତକରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ଏହାର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ (୫୫)ଟି ବିଷୟ, (୨୭) ଭାଷଣ, (୧୪୩) ମଜାଲିସ୍ ଇର୍ଫାନ, (୨୨୨)ଟି ମଲ୍‌ଫୁଜାତର ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ବଳିତ ଓ (୧୩୧) ଟି ମକତୁବାତ୍ ଏଯାବତ୍ ପାଠୋଦ୍ଧାର ହୋଇସାରିଛି । ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପକ ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ରତ୍ନଭଣ୍ଡାର ଅଟେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକୃତିତ୍ଵ ମଧ୍ୟରୁ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍‌ର ଅନୁବାଦ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର କେତେକ ଘଟଣାବଳୀ ଏବଂ ଅଣହେମଦିମାନଙ୍କର କେତେକ ଆଲୋଚନା, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଉପସ୍ଥାପିତ କରୁଛି । ଆପଣ ର.ଅ ତତ୍‌ସମ୍ପର୍କ କବୀରରେ ୫୯ଟି ସୁରାଃର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ଯାହାକି ୧୦ଟି ଭାଗରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇସାରିଛି । ଏହାର ମୋଟ୍ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା (୫୯୦୭) ଅଟେ । ସେହିପରି ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଅନେକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟୀକା ଚିତ୍ରଣୀ ହସ୍ତଗତ ହୋଇଛି ଯାହାର ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦୦ ହେବ ଏବଂ ଆଶା କରୁଛି କି ତାହା ଯେକୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଯିବ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ ସମ୍ବଳିତ ଅନୁବାଦ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍‌ର ଏକ ବୃହତ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ତତ୍‌ସମ୍ପର୍କ ସଗିର୍ ଆକାରରେ ରହିଛି । ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ନିଜ ଜୀବନର ଶେଷ କାଳରେ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଏହି ଅଭିଳାଷା ଥିଲା ଯେ, ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଜୀବନରେ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କୁରଆନ୍ କରୀମ୍‌ର ଏକ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରୀୟ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥା ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଅନୁବାଦ ସହିତ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥଟୀକା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଯାଇଛି ।

1955 ମସିହାରେ ଯୁରୋପ ଯାତ୍ରାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ପରେ ହୁଜୁର ର.ଅଙ୍କ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟାବସ୍ଥା ଅନେକ ସମୟରେ ଅସୁସ୍ଥ ରହିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ନିଜର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଖଲିଫାଙ୍କର ପବିତ୍ରାତ୍ମା ମାଧ୍ୟମରେ ଏପରି ଭବ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସମର୍ଥ କଲେ ଯେ, ଜୁନ୍ ମାସ 1956 ମସିହାର ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ମରିବ ପର୍ବତ ଉପରେ ଚାଲିଗଲେ ଏବଂ ସେଠାରେ ଆପଣ ର.ଅ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍‌ର ଅନୁବାଦ ହସ୍ତ ଲିଖନ ଓ ସଂଶୋଧନ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ କୃପାରୁ 25 ଅଗଷ୍ଟ 1956 ମସିହାର ଅସର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏହା ନଖଲାର ଏକ ସ୍ଥାନ ଥିଲା ଯାହାକି କିଲର୍ କାହାର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ଛୋଟିଆ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବେଶ ଥିଲା । ସେଠାରେ ଆପଣ ର.ଅ ଏକ ଛୋଟ ବସ୍ତି ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଠି ଆପଣ ର.ଅ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କଲେ । ଏହାପରେ ପୁନଶ୍ଚ ଏହା ଦ୍ଵିତୀୟ ଥର ସଂଶୋଧନ ହେଲା । ପୁନଶ୍ଚ ତୃତୀୟ ସଂଶୋଧନ ହେଲା । ଲେଖନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପାନ ହେଲା, ତୁଟି ସଂଶୋଧନ ଆଦି ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ହେଲା ଓ ତତ୍‌ସମ୍ପର୍କ ସଗିର୍ 15 ନଭେମ୍ବର 1957 ମସିହାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଇଗଲା । **(ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-19, ପୃ-522-531)**

ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ ତତ୍‌ସମ୍ପର୍କ ସଗିର୍ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଏକ ସ୍ଥଳରେ କହିଲେ ଯେ, ମୋର ଏହି ମତ ରହିଛି ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍‌ର ଯେତେ ଅନୁବାଦ ହୋଇଛି ତତ୍‌ସମ୍ପର୍କ କୌଣସି ଅନୁବାଦରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପ୍ରବାଦ ଏବଂ ଆରବୀୟ ପ୍ରବାଦ ପ୍ରତି ସେତେଟା ଗୁରୁତ୍ଵ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ଯେତେଟା ଗୁରୁତ୍ଵ ଏହି ତତ୍‌ସମ୍ପର୍କରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଆପଣ ର.ଅ କୁହନ୍ତି ଯେ, ବିଗତ ୧୩୦୦

ଶତାବ୍ଦୀରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ବିଦ୍ଵାନ୍ ପଣ୍ଡିତମାନେ ଆସିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ମୋତେ ଯେଉଁ ଗୁରୁଦାୟିତ୍ଵ ନିର୍ବାହ କରିବା ପ୍ରତି ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ତାହା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଦ୍ଵାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଲାଭ ହୋଇ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ କହିବାକୁ କଲେ ପବିତ୍ର କୁରଆନର ଉକ୍ତ ତତ୍ଵସିରର କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କର ଅଟେ । ସେ ଯାହାକୁ ଚାହଁବେ ତାଙ୍କୁ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପ୍ରତି ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କମ୍ପାଦନ କରାଇ ନେବେ । (ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-19, ପୃ-525-526)

ପୁନଶ୍ଚ ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଆପଣ ର.ଅ କହିଲେ, ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ କୃପାରୁ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମର ସମସ୍ତ ଅନୁବାଦ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ଅର୍ଥାତ ଅଲ୍ଲାହମଦୁ ଲିଲ୍ଲାଃହିରୁ ଖନ୍ନାସ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଅତଃ ତତ୍ଵସିର ସରିବ୍ ସହିତ ତତ୍ଵସିର କବୀରର ଯଦି ତୁଳନା କରାଯାଏ ତେବେ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ତତ୍ଵସିର ସରିରରେ ଅନେକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ରହିଛି ଯାହାକି ଟୀକା ଆକାରରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ତତ୍ଵସିର କବୀରରେ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇ ନାହିଁ । (ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-19, ପୃ-530)

ପୁନଶ୍ଚ ତତ୍ଵସିରୁଲ୍ କୁରଆନ୍ର ଇଂରାଜୀରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ହେଲା ଯାହାକୁ (Five Volume of Commentary) 'ଫାଇଭ୍ ଭଲ୍ୟୁମ୍ ଅଫ୍ କମେଣ୍ଟାରୀ' ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଉକ୍ତ ତତ୍ଵସିରର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ସ୍ଵକଲମ୍ ଲିଖିତ (ସ୍ଵକୃତ ବା ସ୍ଵରଚିତ) ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ପ୍ରାକ୍‌କଥନ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିଛି । ଯହିଁରେ ଅନ୍ୟ ଆକାଶୀୟ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥର ଉପସ୍ଥିତିରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମର ଆବଶ୍ୟକତା, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଏବଂ ଆହ୍ମଜରତ ସ.ଅଙ୍କ ପବିତ୍ର ଜୀବନୀ, ଜମଉଲ୍ କୁରଆନ୍ (ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ ଏକତ୍ରୀକରଣ), ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଉପରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନନ୍ୟ ଏବଂ ମନମୁଗ୍ଧକର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଶୈଳୀରେ ଆଲୋକପାତ କରିଛନ୍ତି ।

ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ କୁହନ୍ତି: ଉକ୍ତ ପ୍ରାକ୍‌କଥନର ଶେଷରେ ମୌଲବୀ ଶେର୍ ଅଲୀ ସାହେବଙ୍କ ସେହି ଅତୁଳନୀୟ ସେବାର ସ୍ଵୀକାରୋକ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଶଂସା ପ୍ରକାଶ କରିଦେବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ, (କୃତଜ୍ଞତା ଏବଂ ସ୍ଵୀକାରୋକ୍ତି ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁଯାୟୀ) ଆପଣ ର.ଅ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ମୁଁ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଦେବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ, ସେ ଅସୁସ୍ଥ ହେବା ସତ୍ତ୍ଵେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମର ଇଂରାଜୀରେ ଅନୁବାଦ କରିବା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ରହିଛି । ସେହିପରି ମଲକ୍ ଗୁଲାମ୍ ଫରିଦ୍ ସାହେବ୍, ସ୍ଵର୍ଗତ ଖାନ୍ ବାହାଦୁର୍ ଚୌଧୁରୀ ଅବୁ ଇଲହା ଶମ୍ ଖାନ୍ ସାହେବ ଓ ମିର୍ଜା ବଶୀର୍ ଅହେମଦ୍ ସାହେବ ମଧ୍ୟ କୃତଜ୍ଞତାର ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି । ସେ ମୋର ଅନୁବାଦ, ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ନୋର୍ (ଟିପ୍ପଣୀ) ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ଭାଷଣ ଏବଂ ପୁସ୍ତକ ତଥା ଅଧ୍ୟାପନାର ସାରାଂଶ ବାହାର କରି ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଆପଣ ର.ଅ ପୁନଶ୍ଚ ତହିଁରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ମୁଁ ଏହା ମଧ୍ୟ କହି ଦେବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ, ହ. ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହ୍ ଅଝଲ୍ ର.ଅଙ୍କ ଶିଷ୍ୟତ୍ଵ ହେବା ଯୋଗୁଁ ମୋ ତତ୍ଵସିରରେ ଅନେକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନିର୍ବାଚ୍ୟ ରୂପେ ତାଙ୍କ ତତ୍ଵସିରରୁ ଆନୀତ (ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି) ଯେଉଁ ବିଷୟବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକୁ ମୁଁ ସ୍ଵୟଂ ମହୋଦୟଙ୍କ ଠାରୁ ଆହରଣ କରିଛି । ଅତଃ ଉକ୍ତ ତତ୍ଵସିରରେ ହ. ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଅ.ସଙ୍କ ତତ୍ଵସିର, ଖଲିଫା ଅଝଲ୍ ତତ୍ଵସିର ଓ ମୋର ତତ୍ଵସିର ମଧ୍ୟ ଆସିଯିବ । କାରଣ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ହ. ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଅ.ସଙ୍କ ନିଜର ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵର୍ଗିତ କରି ସେହି ଅଲୌକିକ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵାରା ପୁରସ୍କୃତ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ଏହି ଯୁଗ ନିମନ୍ତେ ତାହା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଏଣୁ ମୁଁ ଆଶାକରେ କି ଉକ୍ତ ତତ୍ଵସିର ମାଧ୍ୟମରେ ଅନେକ ରୋଗୀ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ ପାଇବେ । ଅନେକ ଅନ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ଫେରି ପାଇବେ । ସେ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ଶ୍ରବଣଶକ୍ତି ହୀନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଶ୍ରବଣତ୍ଵ ଫେରି ପାଇବେ, ବାଚାଳ ବାକ୍ଶକ୍ତି ଫେରି ପାଇବେ, ପଞ୍ଚୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିବ ଏବଂ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଦେବଦୂତମାନେ ଏହି ନିବନ୍ଧକୁ କଲ୍ୟାଣ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ଯେଉଁ ଅଭିପ୍ରାୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଉଅଛି ସେହି ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ । ଅଲ୍ଲାହୁମ୍ମା ଆମିନ୍ । (ହେ ପ୍ରଭୁ ଏହା ହିଁ

ହେଉ) (ଦିବାରା ତତ୍ଵସିରୁଲ୍ କୁରଆନ୍, ଅନ୍ଝାରୁଲ୍ ଉଲୁମ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-20, ପୃ-507-508)

ଅଲ୍ଲାମା ନିୟାଜ ଫତେହ୍ ପୁରୀ ସାହେବ ଯେକି ଜଣେ ବିଖ୍ୟାତ ଲେଖକ, ଗବେଷକ ଥିଲେ ମାସିକ୍ ପତ୍ରିକା 'ନିଗାର'ର ସଂପାଦକ ଥିଲେ । ସେ ଅହେମଦି ନଥିଲେ, ସେ ତତ୍ଵସିର କବିରର ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ ତେବେ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କୁ ଏକ ପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ, ତତ୍ଵସିର କବିର ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-3 ରେ ଆଜିକାଲି ମୋର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଛି ଏବଂ ମୁଁ ଏହାକୁ ଗଭୀର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅବଲୋକନ କରୁଅଛି । ଆପଣ ତତ୍ଵସିର କବୀର ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ କୁହନ୍ତି: "ତହିଁରେ ସନ୍ଦେହର କୌଣସି ଅବକାଶ ନାହିଁ ଯେ, ଆପଣ (ଅର୍ଥାତ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ)ଙ୍କ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମର ଅଧ୍ୟୟନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନନ୍ୟ ଏବଂ ଆପଣ ଏକ ନୂତନ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ସ୍ଵକୀୟତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉକ୍ତ ତତ୍ଵସିରଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ନୂତନ ତତ୍ଵସିର ଅଟେ । ଉକ୍ତ ତତ୍ଵସିରରେ ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଲେଖନୀଗତ ଚମତ୍କାରିତାକୁ ଆପଣ ର.ଅ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ଜ୍ଞାନଗତ ସାଗର, ଆପଣଙ୍କ ଦୂରଦର୍ଶିତା, ଆପଣଙ୍କ ଅସାଧାରଣ ଚିନ୍ତା ଓ ବୌଦ୍ଧିକତା, ଆପଣଙ୍କ ସୁନ୍ଦର ଢଙ୍ଗରେ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରି ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା, ଯାହାକି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦରୁ ହିଁ ଅନନ୍ୟ ଅଟେ ।" ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଓ ପରିତାପର ବିଷୟ ଯେ, ମୁଁ କାହିଁକି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଜ୍ଞାତ ଓ ଅପରିଚିତ ରହିଥିଲି।" ହୁଜୁର ଅନ୍ଝର ଅ.ବ କହିଲେ: ମହୋଦୟ ନିୟାଜ ଫତେହ୍ ପୁରୀ ସାହେବ ଜଣେ ବିଦ୍ଵାନ୍ ଓ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ଏପରି କଥା କହୁଛନ୍ତି । ନିୟାଜ୍ ସାହେବ୍ ପୁନଶ୍ଚ କୁହନ୍ତି ଯେ, "କାଲି ସୁରାହୁ ହୁଦ୍‌ର ତତ୍ଵସିରରେ ହ. ଲୁତ୍ ଅ.ସଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଅବଗତ ହୋଇ ମୁଁ ଉତ୍ତୁଲ୍ଲିତ୍ ହୋଇଗଲି ଏବଂ ସହସା ପତ୍ର ଲେଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଗଲି । ଆପଣ ର.ଅ **هُوَآءِ بَيِّنَاتٍ (ହୁଦ୍:78)**ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ସାଧାରଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି । ଏହାର ପ୍ରଶଂସା କରିବା ମୋ ପକ୍ଷେ ଦୁରୁହ ବ୍ୟାପାର ଅଟେ ।" (ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-8, ପୃ-157-158)

ପୁନଶ୍ଚ ଅନ୍ୟ ଏକ ପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ, "ମୁଁ ରାତ୍ରବେଳା ଅନିର୍ବାଚ୍ୟତାର ସହିତ ଅବଲୋକନ କରେ ଯେ, ମୋ ନିକଟରେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟାଟି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଭାଷାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପ୍ରଥମ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅଟେ । ଏହା ଅନେକାଂଶରେ ମନୁଷ୍ୟର ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଓ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ କରିପାରିବ ।" ପୁନଶ୍ଚ କୁହନ୍ତି ଯେ, "ଉକ୍ତ ତତ୍ଵସିର ମାଧ୍ୟମରେ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମର ଯେଉଁ ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରିଛନ୍ତି ତାହା ଏତେ ଉଚ୍ଚ ଯେ, ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ କେହି ଅସ୍ଵୀକାର କରିପାରିବେ ନାହିଁ **وَذِكْرُكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مِنْ يَشَاءُ** । (ତତ୍ଵସିର କବିର, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-7, ପରିଚୟମୂଳକ ପୃଷ୍ଠା)"

ପୁନଶ୍ଚ ହାଜିଦ୍ଵାବାଦର ସେଠ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ଆଜମ୍ ସାହେବ ନାମକ ଜଣେ ଅହେମଦି ଅଟନ୍ତି ସେ କୁହନ୍ତି: ଭାରତ ଓ ପାକିସ୍ତାନ ଭୂଖଣ୍ଡର ଜଣାଶୁଣା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ନୂର୍ ବାହାଦୁରୟାର ଜଙ୍ଗ୍ ସାହେବ (ଯାହାଙ୍କ ସହିତ ସେଠ୍ ସାହେବଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ରଙ୍କର ବନ୍ଧୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂପର୍କ ଥିଲା) ଏହି ବାହାଦୁରୟାର ଜଙ୍ଗ୍ ସାହେବ ଅହେମଦି ନଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ସଂପର୍କ ଥିଲା । "ସେଠ୍ ସାହେବ କୁହନ୍ତି ଯେ, ନୂର୍ ବାହାଦୁରୟାର ଜଙ୍ଗ୍ ସାହେବ ନିଜର ବନ୍ଧୁ ସହଚରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ତତ୍ଵସିର କବିରର ଅନେକ ସମୟ ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଥିଲେ ଓ ତା'ର ସମ୍ମାନର ଚର୍ଚ୍ଚା ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଓ ତତ୍ଵସିରର ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ସର୍ବଦା ସ୍ଵୀକାରୋକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ଏବଂ କହୁଥିଲେ ଯେ, ତତ୍ଵସିର କବିରରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ପରିଚୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ଅନେକାଂଶରେ ଉପକୃତ ହୋଇଥିଲେ ।" (ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-8, ପୃ-158)

ପୁନଶ୍ଚ ସମ୍ମାନନୀୟ ଅଖ୍‌ତର୍ ଓରେନ୍‌ଖୀ ସାହେବ ଏମ୍.ଏ, ପାଟନା ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବିଭାଗର ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ ନିଜର ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି: ମୁଁ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ହ. ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ ମେହମୁଦ୍ ଅହେମଦ୍ ସାହେବଙ୍କ ତତ୍ଵସିର କବିରର କେତେକ ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡର ଅଧ୍ୟୟନ କଲି । ପାଟନା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଫାର୍ସି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଧ୍ୟାପକ ଅବ୍ଦୁଲ୍ ମନାନ୍ ବେଦିଲ୍

ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ବାଣୀ

"ଖମା ଅରସଲନାକା ଇଲ୍ଲା ରହମତନ୍ ଲିଲ୍ ଆଲମିନ୍ ।"
(ଅଲ୍ ହଜ୍:31)

ଅର୍ଥାତ ହେ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ.ଅ ଆମ୍ଭେ ତୁମକୁ ସମଗ୍ର ସଂସାରବାସୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କେବଳ କରୁଣା ରୂପେ ଗଢ଼ି ପ୍ରେରଣ କରିଛୁ ।
ତାଲିବେ ଦୁଆ: Sarafat Ali Khan, S/o- Manwar Ali Khan ,
Jamat Ahmadiya Karadapalli (Odisha)

ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ବାଣୀ

"ଲନ୍ ତନାଲୁଲ୍ ବିରରା ହତ୍ତା ତୁନଫିକୁ ମିମ୍ମା ତୁହିବ୍‌ବୁନ୍ ।"
(ଆଲେ ଇମ୍ମାନ୍ :93)

ଅର୍ଥାତ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମେମାନେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଜର ପ୍ରିୟ ଧନକୁ ବ୍ୟୟ କରିବେନା ନାହିଁ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମେମାନେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁଣ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।
ତାଲିବେ ଦୁଆ: Sheikh Ghulam Ahmad & Family, Jamat
Ahmadiya Kerang, Darul Barkat (Odisha)

ସାହେବ କୁହନ୍ତି: ପାଟନା ସ୍ଥିତ ସଦିନା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ବର୍ତ୍ତମାନିକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କଲେ ଏବଂ ସେ ସେହି ତତ୍ପରିଗୁଡ଼ିକୁ ପାଠ କରି ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେଲେ ଯେ, ସେ ପାଟନା ସ୍ଥିତ ମାତ୍ରାସା ଆରବିୟା ଶମଶୁଲ୍ ହୁଦାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ତତ୍ପରିର କେତେକ ଗ୍ରନ୍ଥଗୁଣ୍ଡ ପାଠ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦେଲେ ଓ ଦିନେ ସେ ଅନେକ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ବା ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କୁ ତକାଇ ସେମାନଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରା ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାକୁ କହିଲେ । ଜଣେ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କହିଲେ ଯେ, ଫାର୍ସି ତତ୍ପରିରେ ଏପରି ତତ୍ପରି (ବ୍ୟାଖ୍ୟା) ଦୁର୍ଲଭ ଅଟେ । ଅଧ୍ୟାପକ ଅବ୍ଦୁଲ୍ ମନାନ୍ ସାହେବ ପଚାରିଲେ ଯେ, ଆରବୀ ତତ୍ପରି ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଆପଣଙ୍କର କ'ଣ ମତାମତ ରହିଛି ? ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ନୀରବ ରହିଲେ । କିଛି ସମୟ ଗଲାପରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କହିଲେ, ପାଟନା ଠାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆରବୀୟ ତତ୍ପରି ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ । ମିସର, ସିରୀୟା ଆଦି ଦେଶର ତତ୍ପରିର ଅଧ୍ୟୟନ କରି ସାରିବା ପରେ ହିଁ ସଠିକ୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୋଇପାରିବା । ଅଧ୍ୟାପକ ମହୋଦୟ ପୁରାତନ ଆରବୀ ତତ୍ପରିର ଚର୍ଚ୍ଚା ଆରମ୍ଭ କଲେ ଓ କହିଲେ: "ମିର୍ଜା ମେହମୁଦ୍ ତତ୍ପରି ପରି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭାଷାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁ ନାହିଁ । ଆପଣ ନୂତନ ତତ୍ପରି ମିସର ଓ ସିରୀୟା ଠାରୁ ବରାଦ କରି ନିଅନ୍ତୁ ଓ କିଛି ମାସ ପରେ ମୋ ସହିତ କଥା ହୁଅନ୍ତୁ । ଯେଉଁ ଆରବୀୟ ଓ ଫାର୍ସିର ବିଦ୍ଵାନମାନେ ବସିଥିଲେ ସେମାନେ ସ୍ଵୟଂଭୂତ ହୋଇଗଲେ ।" (ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-8, ପୃ-158-159)

ପୁନଶ୍ଚ ମୌଲବୀ ମଜହୁର୍ ଅଲୀ ସାହେବ ଅଜହର ନାମକ ଜଣେ ଏହରାରୀ ନେତା ନିଜର ପୁସ୍ତକ "ଏକ୍ ଖତରନାକ୍ ସାଜିଶ୍" (ଏକ ଭୟଙ୍କର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର)ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ, ମୌଲବୀ (ଜଫର୍ ଅଲୀ ଖାନ୍) ସାହେବ କହିଲେ: ଅହେମଦିୟାନଙ୍କର ବିରୋଧ ଆତ୍ମଆକରେ ଏହରାରୀମାନେ ଖୁବ୍ ଉତ୍ସାହ ନେଇଛନ୍ତି । ଅହେମଦିୟାନଙ୍କର ବିରୋଧର ଏହରାରୀମାନେ କେବଳ ଚଙ୍କା ଲୋଭରେ ଭଣ୍ଡାମୀ କରୁଥିଲେ । ଚଙ୍କା ପଇସା ଏକତ୍ରତ କରିବା ପାଇଁ କାଦିଆନୀମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରି ଗରିବ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଝାଳବୁହା ଧନ ହତ୍ୟା କରୁଛନ୍ତି । ସେହି ଏହରାରୀମାନଙ୍କୁ କେହି ପଚାରୁ ତ' ହେ ସାଧୁଗଣ ! ତୁମେମାନେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ କ'ଣଟା ଶୁଖିଲିତ କଲ ? ତୁମେମାନେ କେଉଁ ଇସ୍ଲାମୀୟ ସେବା ସମ୍ପାଦନ କଲ ? କ'ଣ ତୁମେମାନେ ଭୁଲରେ ବି ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କରିଛ କି ?" ହେ ଏହରାରୀମାନେ କାନ ଖୋଲି ଶୁଣିନିଅ! (ମଜହୁର୍ ଅଲୀ ସାହେବ ନିଜେ ଏହରାରୀ ଅଟନ୍ତି) ସେ ଏକଥା କହୁଛନ୍ତି ଯେ, ହେ ଏହରାରୀମାନେ କାନ ଖୋଲି ଶୁଣିନିଅ ! ତୁମେମାନେ ଓ ତୁମର ସହଯୋଗୀ ବନ୍ଧୁମାନେ ପ୍ରକୃତ ଦିବସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିର୍ଜା ମେହମୁଦ୍ ମୁକାବିଲା କରିପାରିବ ନାହିଁ । ମିର୍ଜା ମେହମୁଦ୍ ନିକଟରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଜ୍ଞାନ ରହିଛି । ତୁମ ପାଖରେ କିଛି ବି ନାହିଁ । ତୁମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛି ଯିଏ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଅକ୍ଷରଚିଏ ପଢ଼ି ପାରିବ ? ତୁମେମାନେ ସ୍ଵପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ପଢ଼ି ନାହିଁ । ତୁମେମାନେ ନିଜ ତ' କିଛି ଜାଣି ନାହିଁ ଅନ୍ୟକୁ କ'ଣ ବା ଶିକ୍ଷା ଦେବ ? ମିର୍ଜା ମେହମୁଦ୍ ବିରୋଧ ତୁମର ଦେବଦୂତମାନେ ମଧ୍ୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ମିର୍ଜା ମେହମୁଦ୍ ନିକଟରେ ଏପରି ଜମାଅର୍ (ଗୋଷ୍ଠୀ) ରହିଛି ଯିଏ ଧନ, ମନ ଓ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ତାଙ୍କ ଇଜ୍ଜତରେ ତାଙ୍କ ପାଦ ତଳେ ଅଜାଡ଼ି ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଟନ୍ତି । ତୁମ ନିକଟରେ କେବଳ ଅପଶଦ୍, ନିନ୍ଦା ଅପବାଦ ଓ ଗାଳିଗୁଳତ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ । ତୁମର ବିଶ୍ଵାସଘାତକୁ ଧିକ୍କାର ଅଟେ ।" ମୌଲବୀ ମଜହୁର୍ ଅଲୀ ସାହେବ ପୁନଶ୍ଚ କୁହନ୍ତି: "ମିର୍ଜା ମେହମୁଦ୍ ନିକଟରେ ମୁବଲ୍ଲିମମାନେ ଅଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ବିଦ୍ୟାର ଅଭିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ରହିଛନ୍ତି । ସଂସାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସେମାନେ ନିଜର ଧୂଳି ରୋପଣ କରିଛନ୍ତି । ମୁଁ ସତ୍ୟ କହିବାକୁ ପଛାଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ମୁଁ ଏହି କଥା ଅବଶ୍ୟ କହିବି ଯେ, ତୁମେମାନେ ଯଦି ମିର୍ଜା ମେହମୁଦ୍ ବିରୋଧ କରିବ ତେବେ ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତ କର । ମୁବଲ୍ଲିମ୍ (ପ୍ରଚାରକ) ପ୍ରସ୍ତୁତ କର । ଆରବିକ ମାତ୍ରାସା ସ୍ଥାପନ କର । ଅନ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ

ସେମାନଙ୍କ ବିପକ୍ଷରେ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ତବଲିଗ୍ କର । ଏଇଟା କ'ଣ ଶିଷ୍ଟତା ଯେ, ମିର୍ଜାମାନଙ୍କୁ ଗାଳି ଗୁଳତ କରିବା ସେମାନଙ୍କୁ ଅପଶଦ୍ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି । ଏପରି କରିବା ଦ୍ଵାରା କ'ଣ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ତବଲିଗ୍ ଓ ମଙ୍ଗଳ ହୋଇଯିବ ? ଏପରି କରିବା ଦ୍ଵାରା ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ପବିତ୍ର ଭୂମି କଳୁଷିତ କରିବା ସହିତ ସମାନ ଅଟେ ।" (ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-6, ପୃ-513)

ଲାହୋରର ଇମ୍ଫୋଜ୍ ନାମକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର 1966 ମସିହା ମେ ମାସ 30 ତାରିଖର ପ୍ରକାଶନରେ ତତ୍ପରି କବିର ଆଲୋଚନା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୁହନ୍ତି: "ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ହେଉଛି ସମଗ୍ର ସଂସାରରେ ମାନବ ଜାତି ପାଇଁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନର ସ୍ଵୋତ୍ସ୍ଵତୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ । ଆଦି କାଳରୁ ଚିରକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂସାର ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛି ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥଟି ଜାକୁଲ୍ୟମାନ ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିଜର ଧାର୍ମିକ ଓ ସାଂସାରିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନ୍ୟାୟର ମାର୍ଗ ଦେଖାଉଥିବ ଏବଂ ମାର୍ଗଭ୍ରଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ସଦ୍‌ମାର୍ଗ ଆଡ଼କୁ ଆକର୍ଷିତ କରୁଥିବ । ଏପରି ହୁଅନ୍ତା କି ବିଦ୍ଵାନମାନେ ଏହି ମର୍ମକୁ ବୁଝି ନିଅନ୍ତେ । ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋଜ୍ଞ ଜୀବନ ଶୈଳୀ ଅଟେ । ଜୀବନର କୌଣସି ବିଭାଗ, କୌଣସି କୋଣ ଓ କୌଣସି ଅବସ୍ଥା ବା ସ୍ଵର ନାହିଁ ଯେଉଁଠି ଆମାମେନେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ି ପାରିବୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଅର୍ଥକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବା ବିଧେୟ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆଦେଶାବଳୀ ତଥା ଆଜ୍ଞାଗତ ଶୈଳୀର ସମ୍ୟକ ଅର୍ଥ ଅବବୋଧ ହୋଇଯାଇ ନାହିଁ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାର୍ଗଦର୍ଶନର ପରମ୍ପରା କିପରି ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରିବ ।" ତେଣୁ ଏହାକୁ ବୁଝିବା ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ତେବେ ଯାଇ ଜ୍ଞାତ ହେଉ ଯେ, ତହିଁରେ କ'ଣ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହୋଇଛି ? ସେହି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଅର୍ଥର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଓ ବିସ୍ତୃତ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ପରମ୍ପରା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଓ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ପୁନଶ୍ଚ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପରମ୍ପରା ଅବ୍ୟାହତ ରହିବ । ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଅର୍ଥକୁ ସର୍ବସାଧାରଣ ଓ ସରଳ କରିବା ଦିଗରେ କୌଣସି ଅବଦାନ ବା ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିଛନ୍ତି ସେମାନେ ନିଃସନ୍ଦେହରେ କୃତଜ୍ଞତାର ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରିବା ଉଚିତ୍ । ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାରମାନେ ନିଜ ନିଜ ସମୟରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ ପ୍ରତିଭା ଜନିତ ଆଲୋକକୁ ସର୍ବସାଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଅତୁଳନୀୟ ଅବଦାନ ବା ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିଛନ୍ତି ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ ସେମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅତଃ ଏହିପରି ଭାବରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଏକ ନିୟମିତ ଆହ୍ଵାନ ଜନିତ ରୂପ ଧାରଣ କରିନେଲା ଓ ଅର୍ଥ ଏବଂ ମର୍ମର ଲାଳିତ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନତାର ଅଧ୍ୟୟନରେ ଜିଜ୍ଞାସାର ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ବର୍ଣ୍ଣନା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଯାଇଛି । بحمد الله । ଲାହୋରର ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଇମ୍ଫୋଜ୍ ତତ୍ପରି ସଗିର୍ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଉଲ୍ଲେଖ କଲା ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କେବଳ ତତ୍ପରି ହିଁ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଉକ୍ତ ତତ୍ପରିଟି ଜମାଅର୍ ଅହେମଦିୟତ୍ ଧର୍ମଗୁରୁ ସ୍ଵର୍ଗତ ଅଲ୍‌ହାଜ୍ ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍‌ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ଅହେମଦ୍ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଏବଂ ଚିନ୍ତାଧାରାର ତୃତୀୟ ପ୍ରତିଫଳନ ଅଟେ । ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ଆରବୀ ବାକ୍ୟର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଅନୁବାଦ ସହିତ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଶ୍ଵେତୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ବିଶିଷ୍ଟ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ବିବରଣୀ ଓ ଚିହ୍ନଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଅନୁବାଦ ଓ ବିଶିଷ୍ଟ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ବିସ୍ତୃତ ଚିହ୍ନଣୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସହଜ, ସରଳ ଓ ବୋଧଗମ୍ୟ ଭାଷାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।" (ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-19, ପୃ-541-542)

ସାପ୍ତାହିକ କିହିଲ୍ ୧୯ ଜୁନ୍ ୧୯୭୭ ମସିହାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କଲା ଯେ, ଅଖ୍ତୁମନ ହିମାୟତେ ଇସ୍ଲାମ୍ ଲାହୋର୍ ଓ ତାଜ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ପକ୍ଷରୁ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମ୍ ପ୍ରକାଶରେ ଯେଉଁ ଉସ୍ତାହ, ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି, ସହୃଦୟତା, ରସିକତା ଏବଂ ଅଭିରୁଚିର ପ୍ରମାଣ ଦେଖିଥିଲେ ତାହା ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟେ । ପୁନଶ୍ଚ ତତ୍ପରି ସଗିରର ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସାପ୍ତାହିକ କିହିଲ୍ କୁହେ ଯେ, ତତ୍ପରି

କଲାମୁଲ୍ ଇମାମ୍ (ମୁଗାବତାରକ୍ ନୀତିବାଣୀ)

"ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ଓ ସମବେଦନା ଜ୍ଞାପନ କରିବା ଏଭଳି ଏକ ବସ୍ତୁ ଯେ, ଯଦି ମନୁଷ୍ୟ ତାହାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଦିଏ ଏବଂ ତହିଁରୁ ଦୂରେଇ ଯାଏ ତେବେ କ୍ରମଶଃ ସେ ହିଁସ୍ ପ୍ରାଣୀରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଏ ।"
(ମଲମୁଜାଡ୍, ଖଣ୍ଡ-7, ପୃ-282, ସଂସ୍କରଣ ବର୍ଷ- 1984 ମସିହା)
ତାଲିବେ ଦୁଆ: Mohammad Moin, S/o- Mohammad Majid, Jamat Ahmadiya Karadapalli (Odisha)

କଲାମୁଲ୍ ଇମାମ୍ (ମୁଗାବତାରକ୍ ନୀତିବାଣୀ)

"ଅଲ୍ଲାହ୍‌ତାଲାଙ୍କ ମାର୍ଗରେ ନିଜର ପ୍ରିୟ ଧନକୁ ବ୍ୟୟ କରିବା ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟର ସୌଭାଗ୍ୟ, ଧର୍ମପରାୟଣତା ସ୍ଵରର କଷଟି ପଥର ଅଟେ ।"
(ମଲମୁଜାଡ୍, ଖଣ୍ଡ-2, ପୃ-96, ସଂସ୍କରଣ ବର୍ଷ- 1984 ମସିହା)
ତାଲିବେ ଦୁଆ: Abdul Malik, S/o- Late Abdur Rahman, Jamat Ahmadiya Karadapalli (Odisha)

ସଗିରର ପ୍ରକାଶନରୁ ସେହି ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଉଦ୍ୟମରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି । ତତ୍ପରି ସଗିରରେ ଅନୁବାଦ ଓ ଇମାମ୍ ଜମାଅତ୍ ଅହେମଦିୟା ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ଅହେମଦଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରା ଓ ଜିଜ୍ଞାସାର ପରିଣାମ ଅଟେ । ଅନୁବାଦ ଏବଂ ବିଶିଷ୍ଟ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟର ଭାଷାବୋଧ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୋଧଗମ୍ୟ ଓ ସରଳ ଅଟେ । କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୁଦ୍ଧିମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ତହିଁରୁ ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବ । ଅନୁବାଦ ଏବଂ ତତ୍ପରିରେ ଏହି ଶୃଙ୍ଖଳା ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ରହିଛି ଯେ, ସମସ୍ତ ପୂର୍ବ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାରୀମାନଙ୍କର ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବ୍ୟାହତ ଓ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖାଯାଇଛି । ପବିତ୍ର କୁରଆନକୁ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଚମତ୍କାର ଭଙ୍ଗରେ ପ୍ରକାଶ ତଥା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ଏକ ମହାନ ସେବା ଅଟେ । **(ଅଲ୍ ଫଜଲ୍, 23 ଜୁନ୍ 1996 ମସିହା, ପୃ-5)**

ହୁଜୁର ଅନ୍‌ସର୍ ଅ.ବ କହିଲେ, ଆଜିକାଲି ପାକିସ୍ତାନର ବିଦ୍ଵାନମାନେ କୁହୁଛି ଯେ, ଉକ୍ତ ତତ୍ପରିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ଏହାକୁ ବ୍ୟାନ୍ (ନିଷିଦ୍ଧ) କରାଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ପାକିସ୍ତାନରେ ତତ୍ପରି ସଗିର ବ୍ୟାନ୍ କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଉକ୍ତ ତତ୍ପରିକୁ ନିଜ ଘରେ ରଖିପାରିବ ନାହିଁ । ହୁଜୁର ଅନ୍‌ସର୍ କହୁଛି ପୁରୁଣା ନ୍ୟାୟପ୍ରିୟ ଅଣଅହେମଦିମାନେ କୁହୁଛି ଯେ, ପାକିସ୍ତାନରେ ଏହି ପ୍ରକାରର କୌଣସି ବସ୍ତୁ (ତତ୍ପରି) ନାହିଁ । ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ବସ୍ତୁ ଅଟେ ଏବଂ ତହିଁରୁ ମନୁଷ୍ୟ ଅନେକ କିଛି ଶିକ୍ଷା ବା ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିପାରିବ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ସାଂପ୍ରତିକ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ଵାନମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ଚକ୍ଷୁରେ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଦେଖିବାକୁ ସମାର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । **ଆମିନ୍ ।**

ପୁନଶ୍ଚ ଇଂରାଜୀ ତତ୍ପରି କୁରଆନର ଧାର୍ମିକ ତଥା ସାହିତ୍ୟିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତା ଯୁରୋପର ତୁଙ୍ଗ ବିଦ୍ଵାନ ମନୀଷୀ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧିଜୀବିମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ କଲା । ସେମାନେ ଏହାର ଭବ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ସମାଲୋଚନା ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ ବିଖ୍ୟାତ ବିଦ୍ଵାନ ପଣ୍ଡିତ ଏ. ଜେ. ଆର୍ ବ୍ରୀ କୁହୁଛି, ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମର ଏହି ନୂତନ ଅନୁବାଦ ଓ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏକ ବଲିଷ୍ଠ କୃତିତ୍ଵ ଅଟେ । ଏବେକାର ପ୍ରଥମ ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ସେହି କୃତିତ୍ଵର ପ୍ରଥମ ପାହାଚ ଅଟେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଏ.ଜେ. ଆର୍ ବ୍ରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା) । ଆର୍ ବ୍ରୀ ସାହେବ କୁହୁଛି: "ପନ୍ଦର ବର୍ଷ କାଳ ହେବ ଜମାଅତ୍ ଅହେମଦିୟା କାଦିଆନ୍ ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ଗବେଷକ ବିଦ୍ଵାନ ଏହି ଭବ୍ୟ ତଥା ମହାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଓ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଟି ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ଅହେମଦ୍ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରୋତ୍ସାହନରେ ଓ ତାହାଙ୍କ ନେତୃତ୍ଵରେ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚମାନର ଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମର ବାକ୍ୟାବଳୀର ଏପରି ଏକ ସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏଥିସହିତ ଏହାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଠିକ୍ ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ ହୋଇଛି ଏବଂ ଅନୁବାଦ ସହିତ ଆୟତର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ହୋଇଛି ।" ଆର୍ ବ୍ରୀ ସାହେବ ପୁନଶ୍ଚ କୁହୁଛି ଯେ, "ତତ୍ପରିର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଏକ ସବିଶେଷ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରାକ୍‌କଥନ ମଧ୍ୟ ରହିଛି ଯାହାକୁ ସ୍ଵୟଂ ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ଅହେମଦ୍ ସାହେବ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ଯଦି ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ଜ୍ଞାନାଭିଳାଷୀ ଗବେଷଣାର ମହାନ ସ୍ଥରକ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ଏହାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରାମାଣିକ ପୁସ୍ତକ, ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ପୁସ୍ତକ, ଭାଷାକୋଷ ଓ ଗବେଷଣା ଆଦିରୁ ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେହି ପୁସ୍ତକର ବିସ୍ତୃତ ସୂଚୀକୁ ପାଠ କଲେ ପ୍ରଭାବିତ ଓ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚକିତ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ତହିଁରୁ ଏହା ଜ୍ଞାତ ହୁଏ ଯେ, ଉକ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତଥା ଅନୁବାଦକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀମାନେ ନା କେବଳ ସମସ୍ତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଆରବିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାରମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟୟନ ଅଧୀନ ରଖିଛନ୍ତି । ତାହା ନୁହେଁ ବରଂ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଇଉରୋପୀୟ ପ୍ରାଚ୍ୟତତ୍ତ୍ଵ ବିତ୍ତମାନେ ସମାଲୋଚନା ଭଙ୍ଗରେ ଯାହା କିଛି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିଛନ୍ତି । ଯଦି କେବଳ ଅନୁବାଦ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରାଯାଏ ତେବେ ଅନୁବାଦର ଇଂରାଜୀ, ନିର୍ଭୁଲ ଲିଖନ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶିଷ୍ଟ ତଥା ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଅଟେ । ତହିଁରେ ଅଣମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଆପତ୍ତିର ଖଣ୍ଡନ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମ ଉପରେ ଯଥୋଚିତ ସମାଲୋଚନା ମଧ୍ୟ ଅଣମୁସଲମାନ ପାଠକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏହାର ଅନେକ ଅଂଶ ଏକ ପାଖୁଆ ଓ ଆପତ୍ତିମୂଳକ ଭଙ୍ଗରେ ପ୍ରତୀକ୍ଷାମାନ ହେବ । କିନ୍ତୁ ସ୍ମରଣ ରହୁ କି ଏହି ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଧ୍ୟାନ ସହିତ ଏହା ପଠନ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ତହିଁରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ଧର୍ମପରାୟଣ ଓ ବିଦ୍ଵାନ ମନୀଷୀ ମୁସଲମାନମାନେ ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀମାନଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ପାରମ୍ପରିକ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଆପତ୍ତି କରନ୍ତି ତେବେ ସେମାନେ ଏପରି କାହିଁକି କରୁଛନ୍ତି କେ ଜାଣି?" **(ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-10, ପୃ-672-673)**

ସେହିପରି ଆମେରିକା ସ୍ଥିତ ଆମସ୍ତରଡ଼୍ୟାମ୍ ନର୍ଥ ଷ୍ଟେଟ୍ସ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ଇତିହାସ ଓ ଧର୍ମସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗର ସଭାପତି ଯାହାଙ୍କ ନାମ ହେଲା ଡଃ.

ଚାର୍ଲ୍ସ୍ ଏସ୍. ବ୍ରେଡ଼ିନ୍ । ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ, ପୁସ୍ତକର ପ୍ରକାଶନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତୁଷ୍ଣମାନର ଅଟେ । ଅତି ସହଜରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହାକୁ ପଢ଼ି ପାରିବ । ସମଗ୍ର ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତହିଁରେ ଅଶାତୀତ ଅତିରିକ୍ତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କରିଥିବା ହେତୁ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀବାସୀ ଜମାଅତ୍ ଅହେମଦିୟା ପ୍ରତି ଅତ୍ୟନ୍ତ କୃତଜ୍ଞ ଅଟନ୍ତି । **(ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-10, ପୃ-674)**

ପୁନଶ୍ଚ ଅନ୍‌ସର୍ ନାମକ ଏକ ପରିଚିତ ତଥା ବହୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର ଉଲ୍ଲେଖ କରେ ଯେ, ଜମାଅତ୍ ଅହେମଦିୟା ଆମେରିକା ଓ ଇଉରୋପ ଭଳି ମହାଦେଶରେ ଇସ୍ଲାମୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାରର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଜମାଅତ୍ ଅହେମଦିୟାର ମୁବଲ୍ଲିଗିନମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ କ୍ରମାଗତ ଏବଂ ନିରନ୍ତର ଭାବରେ ସମ୍ପାଦିତ ହେଉଅଛି । ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ପତ୍ରିକାର ପ୍ରକାଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ଵ ଏବଂ ହ. ମୁହମ୍ମଦ ସ.ଅ.ଙ୍କ ସତ୍ୟତାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥାଏ । ଆମେମାନେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମର ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦ ଦେଖି ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରସନ୍ନିତ ହେଲୁ । ଏହି ଅନୁବାଦ ହ. ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ଅହେମଦ୍ ସାହେବ ଯେକି ଜମାଅତ୍ ଅହେମଦିୟାର ଇମାମ୍ (ଧର୍ମଗୁରୁ) ଅଟନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ଵାବଧାନରେ କରାଯାଇଅଛି । ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମର ସାଂକ୍ଷେପିକ ଦୃଷ୍ଟି ତାହାର ପାଠକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶୀତଳ ଚକ୍ଷୁର କାରଣ ଅଟେ । ଉକ୍ତ ଅନୁବାଦଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ପନ୍ନ ଚିନ୍ତାଧାରର ପରିପ୍ରକାଶକ ଅଟେ । ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରୀମର ଆୟତ୍ ଏକ ସ୍ତରରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ରହିଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ସ୍ତରରେ ସେହି ଆୟତ୍ ଅନୁବାଦ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହୋଇଛି । ଏହାପରେ ତାହାର ବିସ୍ତୃତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ତତ୍ପରି ପାଠକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ସେହି ଆୟତ୍ ଏବଂ ଅନୁବାଦ ତଥା ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ପାଠ କରିବା ପରେ ପ୍ରାଚ୍ୟତତ୍ତ୍ଵବିତ୍ ଏବଂ ଇଉରୋପୀୟ ଧର୍ମଦୈଷ୍ଟ୍ୟୀମାନଙ୍କର ଆପତ୍ତିର ସମ୍ୟକ୍ ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଥାଏ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଚର୍ଚ୍ଚାଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ଜମାଅତ୍ ଅହେମଦିୟାର ଇମାମ୍ (ଧର୍ମଗୁରୁ) ହ. ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ଅହେମଦ୍ ସାହେବ ଉକ୍ତ ଅନୁବାଦ ସହିତ ଆହତ୍ତରତ ସ.ଅ.ଙ୍କ ଜୀବନୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ସମ୍ୟକ୍ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଜୀବନୀଟି ଅନୁବାଦ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅନନ୍ୟ, ଅଦୃଷ୍ଟାନ୍ତନୀୟ ଓ ଅତୁଳନୀୟ ଅଟେ । **(ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-9, ପୃ-675-676)**

ସେ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ତତ୍ପରି କବୀର ଏବଂ ତତ୍ପରି ସଗୀର୍ ଫାଇଜ୍ ଭଲ୍ଲୁମ୍ କମେଣ୍ଟାରୀ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ଅଟେ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେକ ଭାଷଣ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଦେଉଛି । ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ.ଙ୍କ ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ କୋଷକୁ ନିଜର ଭାଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଛନ୍ତି ତାହାର ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ଉକ୍ତ ପ୍ରଶଂସା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ କୋଷକୁ ସେମାନେ କେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିଲେ ତତ୍ତ୍ଵସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ମୁଁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଦେଉଛି । ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ.ଙ୍କ ଏକ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଯାହାର ନାମ 'ନିଜାମେ ନୌ' ଅଟେ । ଆପଣ ଏହି ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ ।

ଏହା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି ମିସର୍ ଦେଶରେ ଜଣାଶୁଣା ଲେଖକ ତଥା ଅଧ୍ୟାପକ ଅବ୍‌ବାସ୍ ମେହମୁଦ୍‌ଲ୍ ଆକାବ୍ ଏହି ମହାନ ଧର୍ମ ସାହିତ୍ୟର ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦର ପ୍ରକାଶନ ପର୍ବରେ ମିସର୍ ଦେଶର ବିଖ୍ୟାତ ସାହିତ୍ୟିକ ପତ୍ରିକା ମୁଜଲ୍‌ତୁଲ୍ ରିସାଲାରେ ନିମ୍ନମତେ ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି । ସେ କୁହୁଛି,- "ଏହି ସାହିତ୍ୟର ଅଧ୍ୟୟନ ଯୋଗୁଁ ଏକଥା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଛି ଯେ, ବିଦ୍ଵାନ ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ସାହେବ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରନ୍ତି ଯେ, ଧନୀ ଓ ଦରିଦ୍ରଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଦୂର କରାଯାଉ ଅଥାବ ଏକତ୍ରିତ ଧନକୁ ସମଗ୍ର ସଂସାରର ଜାତି ଏବଂ ଜନତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନୁପାତିକ ଭାବରେ ବାଣ୍ଟି ଦିଆଯାଉ । ନିଃସନ୍ଦେହ ଆପଣ ଜଣେ ସାହିତ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ସାହେବ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ସ୍ଥାପିତ ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଫାଶିବାଦ, ନାଜିବାଦ, ସାମ୍ୟବାଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଦିରୁ ଏହା ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଓ ପ୍ରତିଭାତ ହେଉଅଛି ଯେ ଆପଣ ସେହି ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିଗରୁ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅବଗତ, ଅବହିତ ଏବଂ ସମ୍ୟକ୍ ଜ୍ଞାନ ରଖନ୍ତି । ଆପଣ ତୁଚ୍ଛାଚାରେ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଦେଇ ନାହାନ୍ତି ବରଂ ଏହି ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଆପଣଙ୍କର ସମ୍ୟକ୍ ଜ୍ଞାନ ଓ ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ଧାରଣା ରଖନ୍ତି ଏବଂ ଆପଣଙ୍କର ଗଭୀର ଜ୍ଞାନ ରହିଛି । ପୁନଶ୍ଚ ତତ୍ତ୍ଵସହିତ ଅଧ୍ୟାପକ ଅବ୍‌ବାସ୍ ସାହେବ କୁହୁଛି, କିନ୍ତୁ ତତ୍ତ୍ଵସହିତ ଆପଣ ଏହି ଧାରଣା ମଧ୍ୟ ରଖନ୍ତି ଯାହାକି ନିରାଟ ସତ୍ୟ ଯେ, ରାଜନୈତିକ ନେତୃତ୍ଵ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଦଳର ନେତାମାନେ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ଉକ୍ତ ସମସ୍ୟାକୁ ଦୂର କରିପାରିବେ ନାହିଁ

ବା ସମାଧାନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଅତଃ ଏହି ପ୍ରକାରର ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶକ୍ତିର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମସ୍ୟା ଯାହାକି ମନୁଷ୍ୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ସଂପର୍କିତ ତାହାର ପ୍ରକୃତ ସମାଧାନ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ସମଗ୍ର ଲୋକମନେ ଏକାଠି ହୋଇ କରିପାରିବେ । ତେଣୁ ମନ ଭିତରେ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଏହି ଆଶ୍ଚକର କଥା ଏହା ସୃଷ୍ଟି କରେ ଯେ, ପୁଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସଂଶୋଧନ ନିମନ୍ତେ ଯାହାସିକତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ । ଅର୍ଥାତ ଆତ୍ମା ଓ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏତଦ୍ୱୟରେ ଆପଣ ଭାରତବର୍ଷରେ ଉପସ୍ଥିତ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠ ଧର୍ମ ଉପରେ, ବିଶେଷ କରି ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟ ଧର୍ମ ଉପରେ ପ୍ରାୟତଃ ଗବେଷଣାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିଛନ୍ତି । କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସେହି ପ୍ରତିକାର ଏବଂ ସମାଧାନ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇ ଯାହା ସେହି କଠିନ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୂରୀଭୂତ କରିବା ନିମନ୍ତେ କାମରେ ଆସିବ ଯାହାକୁ ସଂସାର ଅତ୍ୟନ୍ତ କୁଟନ୍ତରେ ଦେଖିଥାଏ ସେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସେହି ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ନୂତନ ତଥ୍ୟ ଆହରଣ କରାଯାଇ ଯାହାକି ସାଂପ୍ରତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିପରୀତ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇ ପାରିବ । କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏହି ଦାୟିତ୍ୱ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଛି ଯେ, ସେମାନେ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହି ବିପତ୍ତିକୁ ଦୂରୀଭୂତ କରନ୍ତୁ ।

ଏତଦ୍ୱୟରେ ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି, ଏହି କଥାର ପ୍ରମାଣ ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ଧର୍ମ ଓ ନିଜ ଧର୍ମ ଗ୍ରନ୍ଥରୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବେ । ଏକଥା ଠିକ୍ ଯେ, ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହିଭଳି ପ୍ରକାରର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ତେବେ ଠିକ୍ ଅଛି ସେମାନେ ନିଜ ଧର୍ମରୁ ଏହାର ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପିତ କରନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ, ଆପଣ ର.ଅ ଅନେକ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଛନ୍ତି । ଆପଣ ର.ଅ କୁହନ୍ତି ଯେ, ସେହି ସମସ୍ତ ଧର୍ମ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ହିଁ ଏହିଭଳି ଏକମାତ୍ର ଧର୍ମ ଯିଏ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ସମସ୍ତ ସମସ୍ୟାକୁ ଦୂରୀଭୂତ ତଥା ସମାଧାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସାମର୍ଥ୍ୟ ରଖୁଛି । ସମସ୍ତ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀମାନେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଲୋକମାନେ ପୂର୍ବେ ମଧ୍ୟ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଅମଳ ବା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରି ଥାଆନ୍ତେ ଏବଂ ଏବେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିବେ ।

ପୁନଶ୍ଚ ଏତଦ୍ୱୟରେ ମୋହମ୍ମଦୁଲ୍ ଉକାଦ୍ ସାହେବ 'ନିଜାମେ ନୌ'ର ସେହି ଭାଗର ସାରାଂଶ ନିଜ ଭାଷାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ବିଦ୍ୱାନ୍ ସାହିତ୍ୟିକ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ସାହିତ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ ମୋହମ୍ମଦ୍ ସାହେବ ମହୋଦୟ ସେହି ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀମାନଙ୍କର ଧର୍ମତତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ଆତ୍ମା ସଂପର୍କରେ ଅନେକ କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯାହାକି ମୁଁ ଉପରୋକ୍ତ ପଂକ୍ତିରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବରେ ଲଳିତ କରି ଦେଇଛି । ମହୋଦୟ ସେହି ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀମାନଙ୍କ ଧର୍ମରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଆତ୍ମା ଏବଂ ଧର୍ମତତ୍ତ୍ୱ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ତୁଳନା କରିବାରେ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ମହୋଦୟ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ହେଲେ ମୁଁ ତାହାକୁ ପଢ଼ି ନାହିଁ । କାଦିର୍ ସାହେବ କୁହନ୍ତି ମହୋଦୟ ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ସାହେବ ବିଶେଷ ରୂପେ ସମ୍ୟକ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଶେଷ ପ୍ରକାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । କାରଣ କେବଳ ଆତ୍ମା ହିଁ ଏପରି ଏକ ବସ୍ତୁ ଅଟେ, ଯହିଁରୁ ସଂଶୋଧନ ଆଣା କରାଯାଇପାରେ । ତତ୍ତ୍ୱସହିତ ଆପଣ ର.ଅ ସେହି ଆତ୍ମାଗୁଡ଼ିକର ମୁକାବିଲା ଏବଂ ତୁଳନା କରିବା ବ୍ୟତୀତ ସେହି ସମସ୍ତ ରାଜନୈତିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ମଧ୍ୟ ମୁକାବିଲା କରି ଏହା ପ୍ରମାଣ କରି ଦେଖାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଏମାନେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ରୂପେ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରୂପେ ନିଜର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଫଳ ରହିଥିଲେ । ଏହାପରେ ଆପଣ ର.ଅ 'ନିଜାମେ ନୌ'ର ସେହି ଭାଗର ସାରାଂଶ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ଯାହାକି ରାଜନୈତିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ଅଟେ । ପୁନଶ୍ଚ ସମାଲୋଚକ କୁହନ୍ତି ଯେ, ଯଦି ଏହି ସ୍ୱର ଯୁରୋପର ଏବଂ ଆମେରିକାର ଇଂରାଜୀ ପଢୁଆ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚାର କରାଯାଏ ତେବେ ସ୍ୱୟଂ ଭାରତବାସୀ ଏବଂ ପୂର୍ବୋତ୍ତରବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିଃସନ୍ଦେହ ରୂପେ ଏହାର ସୁପ୍ରଭାବ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ ।

ପୁନଶ୍ଚ ହ. ମୁସାବଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ ନିଜର ଅନ୍ୟ ପୁସ୍ତକ 'ଇସଲାମ୍ ମୈ

ଇଖ୍ତିଲାଫାତ୍ କା ଆଗାଜ୍' ପୁସ୍ତକରେ ବିଭିନ୍ନ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଯାହାକି ଲାହୋର ସ୍ଥିତ ଇସଲାମିୟା କଲେଜର ମର୍ଡନ୍ ହିଷ୍ଟୋରିକାଲ୍ ସୋସାଇଟିର ସଭାରେ ଆପଣ ର.ଅ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଏପରି ଏକ ଜ୍ଞାନାଭିତ୍ତିକ ଓ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ଉପରେ ସମ୍ୟକ ଜ୍ଞାନ ରଖି ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଏହାକୁ ଶୁଣି ବଡ଼ ବଡ଼ ଇତିହାସବିତମାନେ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ତୁଳନାରେ ନିଜକୁ ପ୍ରାଥମିକ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ର ବୋଲି ମନେ କରିବାକୁ ଲାଗି ଯାଇଥିଲେ । ହୁଜୁର ର.ଅଙ୍କ ଗବେଷଣାର ସାରାଂଶ ଏହିକିମ୍ପେ, ତହିଁରୁ ଏହା ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଏ ଯେ, ହ. ଉସମାନ୍ ର.ଅ ଓ ଅନ୍ୟ ସାହାବଗଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାରର ଉପଦ୍ରବ ଏବଂ ଖୁଣ୍ଟରୁ ପବିତ୍ର ଥିଲେ ତାହା ନୁହେଁ । ବରଂ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଚରିତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରତିଫଳନ ଥିଲା ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ପାଦ ପୁଣ୍ୟାବଳୀର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥାପିତ ଥିଲା । କାହାରିକୁ ଦୋଷ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ନା ହ. ଉସମାନ୍ ର.ଅଙ୍କୁ ଓ ନା ହିଁ ସାହାବାମାନଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦିଆଯାଇପାରିବ । ଆପଣ ର.ଅ କହିଲେ, ଯେ, ସାହାବାମାନଙ୍କୁ ହ. ଉସମାନ୍ ର.ଅଙ୍କ ଖୁଲାଫତ୍ ଉପରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନଥିଲା । ସେ ଶେଷ ନିଃଶ୍ୱାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱସ୍ତତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ହ. ଅଲୀ ଏକଥା ପ୍ରମାଣିତ କଲେ ଯେ, ସାହାବାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଯେଉଁ ମିଥ୍ୟାରୋପ କରାଯାଇଛି ଯେ, ସାହାବାମାନେ ବିଦ୍ରୋହ କଲେ । ହ. ଅଲୀ, ହ. ତଲହା ଏବଂ ହ. ଜୁବୈରଙ୍କ ଉପରେ ଗୁପ୍ତ ସତ୍ୟତା ଓ ଦୋଷାରୋପଣ କରିଛନ୍ତି ତେବେ ତାହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଭିତ୍ତିହୀନ ଅଟେ । ଆପଣ ର.ଅ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ସାବ୍ୟସ୍ତ କଲେ ଯେ, ଅନ୍ତରାଳମାନଙ୍କ ଉପରେ ଯେଉଁ ଦୋଷାରୋପ କରାଯାଏ ଯେ, ସେମାନେ ହ. ଉସମାନ୍ ର.ଅଙ୍କ ଠାରୁ ଅସକ୍ଷ୍ମ, ରୁଷ୍ଟ ତଥା କ୍ଷୁଦ୍ର ଥିଲେ ତାହା ତୁଳ ଏବଂ ଅବାନ୍ତର ଅଟେ । କାରଣ ଆମେମାନେ ଏହା ଦେଖୁ ଯେ, ଅନ୍ତରାଳମାନଙ୍କର ମସ୍ତ ଅଧିପତି ଉକ୍ତ ଉପଦ୍ରବକୁ ଦୂରୀଭୂତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିମଜ୍ଜିତ ରହିଥିଲେ । ସେ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ଉପରୋକ୍ତ କଥା ଉପରେ ଅଣମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ରଖିଛନ୍ତି ତାହା ଏହିପରି ଯେ, ଲାହୋର ସ୍ଥିତ ଇସଲାମିୟା କଲେଜର ଅଧ୍ୟାପକ ସୟଦ୍ ଅବଦୁଲ୍ କାଦିର୍ ସାହେବ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ, ବିଦ୍ୱାନ୍ ପିତାଙ୍କର ସୁଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ ହ. ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମୋହମ୍ମଦ୍ ଅହେମଦ୍ ସାହେବଙ୍କ ନାଁ ହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ, ଉକ୍ତ ଭାଷଣଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ଅଟେ । ସେ କୁହନ୍ତି ଯେ, ମୁଁ ମଧ୍ୟ ମାନବିକ ଇତିହାସ ସଂପର୍କରେ ବିଜ୍ଞ ଓ ଅଭିଜ୍ଞ ଅଟେ ଏବଂ ମୁଁ ଦାବିର (ଦୃଢ଼ତାର) ସହିତ କହିପାରିବି ଯେ, ମୁସଲମାନ କ'ଣ ଏବଂ ଅଣ ମୁସଲମାନ କ'ଣ ଖୁବ୍ ସ୍ପଷ୍ଟ ଇତିହାସବିତମାନେ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ହ. ଉସମାନ୍ ର.ଅଙ୍କ ଶାସନକାଳରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ମତପାର୍ଥକ୍ୟର ମୂଳ କାରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚି ପାରିଛନ୍ତି ? ସେମାନେ ଏହି ମାରାତ୍ମକ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଗୃହଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରକୃତ କାରଣକୁ ବୁଝିବାରେ ସେମାନେ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି କି ? ହ. ମିର୍ଜା ସାହେବ ନା କେବଳ ଗୃହଯୁଦ୍ଧର କାରଣ ବିଷୟରେ ବୁଝିବାକୁ କେବଳ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ତାହା ନୁହେଁ ବରଂ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ଅହରହ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ବାକ୍ତାତୁରୀ ଶୈଳୀରେ ସେହି ଘଟଣାବଳୀକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ଯଦ୍ୱାରାକି ଖୁଲାଫତ୍‌ର ପ୍ରାସାଦ ଦୀର୍ଘ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋହଲି ବା ଆନ୍ଦୋଳିତ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ମୋ ବିଚାରରେ ଏହିଭଳି ଯୁକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଣଭିତ୍ତିକ ନିବନ୍ଧ ଇସଲାମିୟା ଇତିହାସରେ ଅଭିରୁଚି ରଖୁଥିବା ପାଠକବର୍ଗଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ି ନାହାନ୍ତି । ସତ୍ୟ ଏହିକି ଯେ, ହ. ଉସମାନ୍ ର.ଅଙ୍କ ଶାସନକାଳର ଯେଉଁ ପ୍ରକୃତ ଇସଲାମିୟା ଇତିହାସର ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯିବ ସେହିଭଳି ନିବନ୍ଧ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଏବଂ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ତଥା ଉକ୍ତମାନର ଜ୍ଞାତ ହେବ । (ଇସଲାମ୍ ମୈ ଇଖ୍ତିଲାଫ୍ କା ଆଗାଜ୍, ପ୍ରାକ୍‌କଥନ ପୃଷ୍ଠା, ପ୍ରକାଶନ ବର୍ଷ 1930 ମସିହା)

ହୁଜୁର ଅନ୍ୱର୍ ଅ.ବ କହିଲେ ସେହିପରି ଆହୁରି ଅନେକ ଆଲୋଚନା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ସମୟାଭାବରୁ ସେହି ସମସ୍ତ ଘଟଣାବଳୀକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଏଠାରେ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । ପୁନଶ୍ଚ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ରହିଛି ଯାହାର ନାମ ହେଲା 'ଇସଲାମ୍ କେ ଇକ୍ତିସାଦି ନିଜାମ୍' । ଉକ୍ତ ଉଦ୍‌ବୋଧନଟି

ହ. ଅମୀରୁଲ୍ ମୁମିନିନଙ୍କ ନୀତିବାଣୀ:-

"ପବିତ୍ର କୁରଆନକୁ ବୁଝିବା ଓ ତା' ମୁତବାକ ହିଦାୟତ୍ ପାଇଁ ଅସଲ ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ତକ୍ୱା (ଅର୍ଥାତ ଧର୍ମପରାୟଣତା)" ।
(ମଲମୁଜାତ୍, ଖଣ୍ଡ-5, ପୃ-121)

ତାଲିକେ ଦୁଆ: Idris Khan, Jamat Ahmadiya Kerang, Mahmoodabad (Odisha)

କଲାମୁଲ୍ ଇମାମ୍ (ଯୁଗାବତାରଙ୍କ ନୀତିବାଣୀ)

"ତୁମେ ଆପୋଷରେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସୁଲ୍ଲୀ ହୁଁ କରିନିଅ ଓ ନିଜ ଭାଇ ଭଉଣୀମାନଙ୍କ ଦୋଷକୁ କ୍ଷମା କର । କାରଣ ଦୁଷ୍ଟ ହେଉଛି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ନିଜ ଭାଇ ସହିତ ସୁଲ୍ଲୀ କରିବାକୁ ରାଜି ହୁଏ ନାହିଁ" ।
(ମଲମୁଜାତ୍, ଖଣ୍ଡ-5, ପୃ-121)

ତାଲିକେ ଦୁଆ: Abdul Chand & Family, Jamat Ahmadiya Kerang, Darul Anwar (Odisha)

ଲାହୋର ସ୍ଥିତ ଅହେମଦିୟା ଛାତ୍ରାବାସରେ ଆପଣ ର.ଅ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଉଦ୍‌ବୋଧନଟି ଦୀର୍ଘ ଅଢେଇ ଘଣ୍ଟା ଧରି ଅବ୍ୟାହତ ରହିଥିଲା । ଉକ୍ତ ଉଦ୍‌ବୋଧନରେ ଅହେମଦିୟା ବ୍ୟତୀତ ଶତାଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷିତ ବର୍ଗର ହଜାର ହଜାର ଗଣମାନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ଉକ୍ତ ଉଦ୍‌ବୋଧନକୁ ଶୁଣିଥିଲେ । ସେହିପରି ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷିତ ବର୍ଗ ଯଥା ପଞ୍ଜାବ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟାପକ ଏବଂ ଛାତ୍ରମାନେ ଉକ୍ତ ଉଦ୍‌ବୋଧନକୁ ଶୁଣିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଭାଷଣ ସମୟରେ ପ୍ରଫେସରମାନେ, ଓକିଲମାନେ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ବିଦ୍ୱାନ୍ ମନୀଷୀମାନେ ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ଉକ୍ତ ଉଦ୍‌ବୋଧନରୁ ନୋଟ୍ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲେ । (ଅନ୍‌ଖାରୁଲ୍ ଉଲୁମ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-18, ପୁସ୍ତକର ପରିଚୟ, "ଇସଲାମ୍ କା ଇକ୍ତିସାଦି ନିଜାମ୍" ପରିଚୟ ପୃଷ୍ଠା-1)

ହ. ମୁସଲିମ୍ ମତ୍ତୁ ର.ଅ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମର ଇକ୍ତିସାଦି ନିଜାମ୍ ସାରାଂଶ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି କୁହନ୍ତି, ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମର ଇକ୍ତିସାଦି ନିଜାମ୍ (ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା) କହିଲେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରବେଶର ଏକ ଯଥୋଚିତ ମିଶ୍ରଣ, ସମନ୍ୱୟ ତଥା ସହଭାଗିତାକୁ ବୁଝାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଥିବ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ସହଭାଗିତା ମଧ୍ୟ ଥିବ । କିନ୍ତୁ ଏହା ପାରସ୍ପରିକ ରୂପେ ମିଶ୍ରିତ ଓ ସମନ୍ୱିତ ହୋଇଥିବା ଉଚିତ । ଅର୍ଥାତ୍ ପରସ୍ପରକୁ Coordinate (ସହଯୋଗ) କରୁଥିବା ଉଚିତ । ଅର୍ଥାତ୍ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ସଂସାରବାସୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେଉଁ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପସ୍ଥାପିତ କରେ ତହିଁରେ ଏକ ପ୍ରକାରର ସରକାରଙ୍କ ଅବାଧ ପ୍ରବେଶ ତଥା ହସ୍ତକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟ ଥିବ ଓ ଅନ୍ୟ ପଟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବ । ଏହି ଦୁହିଁଙ୍କ ଯଥୋଚିତ ସହଯୋଗିତା ଓ ସହଭାଗିତାର ଅନ୍ୟ ନାମ ଇସଲାମୀୟ ଅର୍ଥନୈତିକ (ବ୍ୟବସ୍ଥା) ଅଟେ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଏକଥୁପାଇଁ ରଖାଯାଇଛି ଯେ, ଲୋକମାନେ ଯେପରି ଶେଷ ଦିବସର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଜ ନିମନ୍ତେ ଏକତ୍ରିତ କରି ନିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରତିଯୋଗୀତାମୂଳକ ମନୋଭାବ କ୍ରମଶଃ ବୃଦ୍ଧି ପାଉ । କେବଳ ସାଂସାରକି ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ନୁହେଁ ବରଂ ଶେଷ ଦିବସ ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ ପୁଣ୍ୟାବଳୀ ସମ୍ପାଦନ କରି ପୁଣ୍ୟରେ ଆଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବାର ପ୍ରତିଯୋଗୀତାମୂଳକ ମନୋଭାବ ଅବ୍ୟାହତ ରହୁ । ପୁନଶ୍ଚ ଆପଣ ର.ଅ କହିଲେ, ସରକାରଙ୍କ ଅବାଧ ପ୍ରବେଶ ଓ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଏକଥୁପାଇଁ ରଖାଗଲା ଯେ, ଧନୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏହି ସୁଯୋଗ ନମିଳୁ ଯେ, ସେମାନେ ନିଜର ଦରିଦ୍ର ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥନୈତିକ ରୂପେ ଧ୍ୟାନ କରିଦେବେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁଠି ସମସ୍ତ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି ସେଠାରେ ସରକାରଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପର ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ମନେକରାଯାଇଛି । ଯେଉଁଠି ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ଏବଂ ପରକାଳ ଜୀବନ ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକତ୍ରିତ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ସେଠାରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ପାଦତଳେ ଦଳିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତାହାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁରକ୍ଷା କରାଯାଇଛି । ଅତଏବ ଇସଲାମୀୟ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । କାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ଇଚ୍ଛାଧୀନ ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ଭବିଷ୍ୟତ ଜୀବନ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଲକ୍ଷ ପାଉ ଏବଂ ପ୍ରତିଯୋଗୀତାମୂଳକ ମନୋଭାବ ରଖି ଉନ୍ନତି କରି ବୌଦ୍ଧିକ ବିକାଶର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସର୍ବଦା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତଥା ସରକାରଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟ ଅବ୍ୟାହତ ଓ ବଳବତ୍ତର ରହୁ । କାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦୁର୍ବଳତା ଯୋଗୁଁ ଅର୍ଥନୈତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଅନ୍ୟାୟ, ଅତ୍ୟାଚାର ଉପରେ ସ୍ଥାପିତ ନ ହୋଇଯାଉ ଏବଂ ମାନବିକତାର କୌଣସି ଅଂଶବିଶେଷର ମାର୍ଗରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନସାକୁ । ('ଇସଲାମ୍ କା ଇକ୍ତିସାଦି ନିଜାମ୍', ଅନ୍‌ଖାରୁଲ୍ ଉଲୁମ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-18, ପୃ-35)

ହୁଜୁର ଅନ୍‌ଖର୍ ଅ.ବ ନିଜର ଭାଷଣର ଅନ୍ୟ ଏକ ଭାଗରେ କମ୍ୟୁନିଜିମ୍ (ସାମ୍ୟବାଦ)ର ଆନ୍ଦୋଳନର ଏକ ଧାର୍ମିକ, ରୈଜନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିସ୍ତୃତ ସମୀକ୍ଷା କଲେ ଏବଂ ପରିଶେଷରେ ତତସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ବାଇବେଲ୍‌ର ଏକ ମହାନ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମତନ (ପୁସ୍ତକର ପ୍ରକୃତ ବାକ୍ୟାଂଶ ବା ପଂକ୍ତି, ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅଂଶ, ଟୀକା ଚିତ୍ରଣୀ) ଶୁଣାଇବା ବ୍ୟତୀତ ହ. ମସିହ୍ ମତ୍ତୁ ଅ.ସ ଓ ନିଜ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀର ମଧ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା

କଲେ । ଅତଃ ହ. ମୁସଲିମ୍ ମତ୍ତୁ ର.ଅ ଏହି ସାହିତ୍ୟଭିତ୍ତିକ ଅଭିଭାଷଣ ତଥା ଉଦ୍‌ବୋଧନଟି ତୁଙ୍ଗ ବିଦ୍ୱାନ ମନୀଷୀ ବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ହଇଚଇ ଏବଂ ବିପ୍ଳବ ସୃଷ୍ଟି କରି ଦେଇଥିଲା । ଅଲ୍ଲାହ୍‌ତାଲାଙ୍କ କୃପାରୁ ତାହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରର ଅସାଧାରଣ ସଫଳତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି । (ଅନ୍‌ଖାରୁଲ୍ ଉଲୁମ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-18, ପୁସ୍ତକର ପରିଚୟ, "ଇସଲାମ୍ କା ଇକ୍ତିସାଦି ନିଜାମ୍" ପରିଚୟ ପୃଷ୍ଠା-3)

ଉକ୍ତ ଭାଷଣକୁ ଉପସ୍ଥିତ ମଣ୍ଡଳୀ ଏଭଳି ଆଗ୍ରହର ସହିତ ଶୁଣିଥିଲେ ଯେ, ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକମାନେ ସେହିଭଳି ଭାବରେ ସଭାସ୍ଥଳୀରେ ବସି ରହିଥିଲେ ଯେ, ଯେପରିକି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଚାତକ ପକ୍ଷୀମାନେ ବସିଛନ୍ତି । ଦୀର୍ଘ ଅଢେଇ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅହରହ ଭାଷଣ ଆପଣ ର.ଅ ଦେଇଥିଲେ । ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ତ' ଉକ୍ତ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ବା ଭାଷଣକୁ ଶୁଣି କାନ୍ଦି ପକାଇଲେ ଏବଂ ସାମ୍ୟବାଦର କେତେକ ସମର୍ଥକ ଛାତ୍ର ଏହି ଚିନ୍ତାଧାରାର ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ, ସେମାନେ ଇସଲାମୀୟ ସାମାଜିକବାଦର କାଇଲ୍ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାକୁ ସଠିକ୍ ଏବଂ ଉଚିତ ବୋଲି ମନେକରୁଛନ୍ତି । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅର୍ଥନୀତି ବିଭାଗର ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ବିଭାଗର କେତେକ ଛାତ୍ରମାନେ ହୁଜୁର ର.ଅଙ୍କ ଉକ୍ତ ଭାଷଣ ସଂପର୍କରେ ଏହି ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ, ଉକ୍ତ ଭାଷଣର ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ ଛାପି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅର୍ଥନୀତି ବିଭାଗର ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯିବ ଉଚିତ । ସେହିପରି ସେହି ଯୁଗରେ ଇଂରେଜମାନଙ୍କର ସରକାର ଥିଲା, ଅନେକ ଅଧ୍ୟାପକମାନେ ହେଉଥିଲେ । ସେହିପରି ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ, ଯେଉଁଠି ବିଭିନ୍ନ ସ୍କିମ୍ (ଯୋଜନା) ଭାରତରେ ଆସନ୍ତା ଉନ୍ନତି ଏବଂ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଉଛି ସେଠାରେ ଏହି ଇସଲାମୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଶେଷ କରି ଯାହା ସଂପର୍କରେ ହୁଜୁର ର.ଅ ଉପସ୍ଥାପିତ କଲେ ତାହା ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତାଧାରାର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବ । (ଅନ୍‌ଖାରୁଲ୍ ଉଲୁମ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-18, ପୁସ୍ତକର ପରିଚୟ, "ଇସଲାମ୍ କା ଇକ୍ତିସାଦି ନିଜାମ୍" ପରିଚୟ ପୃଷ୍ଠା-2-3)

ଉକ୍ତ ଭାଷଣର ସଭାପତିତ୍ୱ ଲାହୋର ନ୍ୟାୟଳୟର ବରିଷ୍ଠ ଓକିଲ ମିଷ୍ଟର ଲାଲା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମତ୍ତୁ କରିଥିଲେ । ସେ କୁହନ୍ତି ଯେ, ଭବ୍ୟ ଭାଷଣ ସରିବା ପରେ ଉଲ୍ଲେଖକାରୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ, ଜଲ୍‌ସା ସାଲାମାର ସଭାପତି ଲାଲା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମତ୍ତୁ ସହେବ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ । ସେ କୁହନ୍ତି ଯେ, ମୁଁ ନିଜକୁ ବହୁତ ଧନ୍ୟ ଓ ସୌଭାଗ୍ୟଶାଳୀ ମନେକରି କହୁଛି ଯେ, ଏଭଳି ବହୁମୂଲ୍ୟ ଭାଷଣ ଶୁଣିବାର ମୋତେ ଅବସର ମିଳିଲା ଏବଂ ଏକଥା ଶୁଣି ମୁଁ ବହୁତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି ଯେ, ତେହରିକେ ଅହେମଦିୟତ୍ ଉନ୍ନତି କରୁଛି ଏବଂ ଆଶାତୀତ ଉନ୍ନତି ମଧ୍ୟ କରୁଛି । ଆପଣମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନେ ଯେଉଁ ଭାଷଣ ଶୁଣିଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଉପାଦେୟ ନୂଆ ନୂଆ କଥା ହ. ଇମାମ୍ ଜମାଆତ୍ ଅହେମଦିୟା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ମୁଁ ଉକ୍ତ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଅନେକାଂଶରେ ଉପକୃତ ହେଲି । ମୁଁ ଭାବୁଛି ଯେ, ଆପଣମାନେ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ବେଶ୍ ଉପକୃତ ହୋଇଥିବେ । ମୁଁ ଏକଥା କହି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଉଅଛି ଯେ, ଉକ୍ତ ଜଲ୍‌ସାରେ କେବଳ ଅହେମଦିୟାମାନେ ସାମିଲ୍ ହୋଇ ନଥିଲେ ବରଂ ଅଣଅହେମଦିୟାମାନେ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ୍ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମତ୍ତୁ ପୁନଶ୍ଚ କୁହନ୍ତି, ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଏହା ଭାବୁଥିଲି ଏବଂ ମୋର ଏହି ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣା ରହିଥିଲା ଯେ, ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ନିଜର ଆଇନ୍‌ରେ କେବଳ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଛି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ହ. ଇମାମ୍ ଜମାଆତ୍ ଅହେମଦିୟାଙ୍କର ଭାଷଣରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ, ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ସମସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନୁପାତ ଭାବରେ ସମାନତାର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏକଥା ଶୁଣି ମୁଁ ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦିତ ଓ ହର୍ଷୋତ୍ପୁଲ୍ଲିତ । ଅଣଅହେମଦି ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ମୁଁ କହିବି ଯେ, ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ଏହିଭଳି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ବ୍ୟତୀତେକ ଆପଣମାନେ ଅନନ୍ୟୋପାୟ ଅଟନ୍ତି । ଆପଣମାନେ ଯେଭଳି ଶୁଙ୍ଖଳିତ ଏବଂ ଶାନ୍ତିର ସହିତ ଅଢେଇ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହ. ଇମାମ୍ ଜମାଆତ୍ ଅହେମଦିୟାଙ୍କ ଭାଷଣ ଶୁଣିଲେ ଯଦି କୌଣସି ଯୁରୋପୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଦୃଶ୍ୟକୁ ଦେଖି ଥାଆନ୍ତା ତେବେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଚକିତ ହୋଇଯାଇ ଥାଆନ୍ତା । ଅର୍ଥାତ୍

ହୁଦିସ୍ତେ ନବଖୀ ସ.ଅ.ସ :-

"ନମାଜ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ଫଳରେ ମନୁଷ୍ୟ ଶିର୍କ ଏବଂ କୁଫର୍ (ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ଅଲ୍ଲାହ୍‌ଙ୍କ ସହିତ ସମକକ୍ଷ କରିବା ଓ ଅମାନ୍ୟକାରୀ)ର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ କରିଦିଏ " ।
(ମୁସଲିମ୍, କିତାବୁଲ୍ ଇମାନ୍)

ତାଲିବେ ଦୁଆ: **Majlis Lajna Imaillah,
Jammat Ahmadiya Kerang (Odisha)**

ହ. ଅମୀରୁଲ୍ ମୁମିନିନଙ୍କ ନୀତିବାଣୀ:-

"ଆମ ଇବାଦାତ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ଉପାସନାରେ ଉନ୍ନତି ହିଁ ଆମକୁ ସଫଳତା ପ୍ରଦାନ କରିବ । ସୁତରାଂ ଏହା ବହୁତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ । ସମସ୍ତ ନିଜାମ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଏ ବିଷୟରେ ବହୁତ ଗମ୍ଭୀର ହେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି" ।
(ମଲ୍‌ପୁଜାତ୍, ଖଣ୍ଡ-5, ପୃ-121)

ତାଲିବେ ଦୁଆ: **Hawa Bibi & Family, Jamat Ahmadiya
Kerang, Darul Fazal (Odisha)**

ଭାରତୀୟମାନେ ଏତେ ଉନ୍ନତି କରିନେଇଛନ୍ତି !

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମତଣ୍ଡା ସାହେବ କୁହନ୍ତି ଯେ, ଚିପ୍ପଣୀକାର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କୁହନ୍ତି ଯେ, ଭାଷଣ ଶୁଣିବା ପରେ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ତୁଣ୍ଡରେ କେବଳ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ବାକ୍ୟ ଥିଲା ତାହା ନୁହେଁ ବରଂ ଅସଂଖ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଏହି କଥାର ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ, ଆତ୍ମାତ୍ମକ ଭୂମିରେ ଯଦିଓ ଆମେମାନେ ହ. ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ସାହେବଙ୍କ ସହିତ ମତଭେଦ ରଖୁ (ଅର୍ଥାତ୍ ଆମେ ଏହି ଆତ୍ମା ବା ବିଶ୍ୱାସ ରଖୁ ନାହିଁ ଯାହା ଏମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅହେମଦିମାନେ ରଖନ୍ତି ଯେ, ହ. ଇସା ଅ.ସ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରି ସାରିଛନ୍ତି ଏବଂ ହ. ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଅ.ସ ହିଁ ଆହଜରତ ସ.ଅଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହ୍ ଅଟନ୍ତି) । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏହି କଥାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ, ସାଂପ୍ରତିକ ଯୁଗରେ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ ଭାରତବର୍ଷର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ବିଦ୍ୱାନ ପଣ୍ଡିତ ଅଟନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ତାହା ହିଁ ଥିଲା ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ଅର୍ଥନୈତିକ ମୂଳକ ଜ୍ଞାନ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କରାମତ୍ ସତ୍ୟତା ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ଉଦ୍ଭାବନ ଏବଂ ଯୁରୋପର ଅର୍ଥନୈତିକ ଦର୍ଶନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପକ୍ଷରୁ ଏହିଭଳି ଜଙ୍ଗରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ସ୍ୱୟଂ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମର ଅବିଶ୍ୱାସୀକାରୀମାନେ ଏହିଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା ତଥା ତାହାର ମହତ୍ତ୍ୱର ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସ୍ୱୟଂ ସଂହତିର ସମର୍ଥକ ସଂହତିର ଦୋଷ ଦୁର୍ବଳତା ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ମୌଲବୀ ଶେର୍ ଅଲୀ ସାହେବଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି ଯେ, ସେ ଭାଷଣ ପରେ କେତେକ ଅଣଅହିମଦି ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ହେଉଥିବାର ଶୁଣିଲେ ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାପରେ ବି ଯଦି ତୁମେମାନେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ(ସାମ୍ୟବାଦୀ)ର ଅବା କମ୍ୟୁନିଜିମ (ସାମ୍ୟବାଦ) ର ସମର୍ଥନ କଲ ତେବେ ତୁମ ଉପରେ ଅଭିଶାପ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଉ । ସେହିପରି ପୂର୍ବେ ମଧ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା ହୋଇଛି ଯେ, ଜଣେ ପ୍ରଫେସର ସାହେବ ଏହିକଥା ଶୁଣି କାନ୍ଦି ପକାଇଲେ ।

ଭାଷଣର ପରିସମାପ୍ତି ପରେ ଅଣଅହେମଦି ଆଧ୍ୟାପକ ଓ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏହି ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ଯେ, ସମୟାଭାବରୁ ହୁକୁର ନିଜ ଭାଷଣର ବିଷୟବସ୍ତୁର ସମସ୍ତ ଦିଗ ଉପରେ ନିଜ ଚିନ୍ତାଧାରାର ପରିପ୍ରକାଶ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅତଃ ଆଉ ଏକ ଭାଷଣ ଦେଲେ ଯହିଁରେ ବିଷୟବସ୍ତୁର ଅନ୍ୟ ଭାଗର ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଉ । କାରଣ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ହୁକୁର ର.ଅଙ୍କୁ ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କଲେ ସେହି ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରୁ ଲୋକମାନେ ସେଚିତ ହୁଅନ୍ତୁ । (ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-9, ପୃ-495-497)

ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଆନ୍ତରୀଣ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । ଲାହୋର ସ୍ଥିତ ଇସଲାମିୟା କଲେଜର ଭାଇସ୍ ପ୍ରିଂସିପାଲ୍ ତଥା ଇତିହାସ ବିଭାଗର ସଭାପତି ମହୋଦୟ ସୟଦ୍ ଅବ୍ଦୁଲ୍ କାଦିର୍ ସାହେବ ଏମ୍.ଏ କୁହନ୍ତି, ଇସଲାମିୟା କଲେଜ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ଏବଂ ସଂହତି ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ଲହୋରର ସନ୍ତରାଇଜ୍ ସମ୍ପାଦକପତ୍ରରେ ସେ ଏକ ନୋଟ୍ (ଟିପ୍ପଣୀ) ଦେଲେ ଯାହାର କିଛି ଅଂଶ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା । ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମର ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ସାମ୍ୟବାଦ ବିଷୟ ଉପରେ ଜମାଅତ୍ ଅହେମଦିୟାର ଇମାମ୍ ହ. ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ଅହେମଦ ସାହେବଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣ ଶୁଣିବାର ମୋତେ ଗୌରବ ଅର୍ଜନ ହୋଇଛି । ଉକ୍ତ ଅଭିଭାଷଣଟି ଅନ୍ୟ ଅଭିଭାଷଣ ପରି ମୋତେ ଶୁଣିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି । ପାଣ୍ଡିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ଓଜସ୍ୱୀତା ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ । ମିର୍ଜା ସାହେବ ଇଶ୍ୱରଦତ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଓ ଯୋଗ୍ୟତାର ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ବିଷୟବସ୍ତୁର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାର୍ଶ୍ୱ ଉପରେ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଜ୍ଞତା ରଖୁଥିଲେ । କୌଣସି ଡିଗ୍ରୀ ନେଇ ନାହାନ୍ତି କି କୌଣସି ଗବେଷଣା କରି ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ହିଁ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କୁ ଶିଖାଇଛନ୍ତି । ସେହି କାରଣରୁ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରା ଏହି କଥାର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି ଯାହାକୁ ଆମେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖି ସେଗୁଡ଼ିକ

ଉପରେ ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଆମମାନଙ୍କୁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । (ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-9, ପୃ-499)

ପୁନଶ୍ଚ ଉକ୍ତ ଅଭିଭାଷଣ ବା ପୁସ୍ତକର ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦ ମଧ୍ୟ ହେଲା । ଉକ୍ତ ଅନୁବାଦକୁ ପଢି ଅଶରୀଫୁଲ୍ ପ୍ରେସ୍ ତଥା ଶିକ୍ଷିତ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶଂସା କଲେ । ସୁତରାଂ ସ୍ୱେନର ସୁପ୍ରିମ୍ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲର ସଭାପତି ଏସ୍.ଖାଇ. ଡି ଜସ୍ କାଷ୍ଟେନ୍ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକକୁ ପଢି ମୌଲବୀ କରମ୍ ଇଲାହୀ ସାହେବଙ୍କୁ ଏକଥା ଲେଖିଲେ ଯେ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପୁସ୍ତକ ପଢି ଆପଣଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି । ତତ୍ସହିତ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକଟି ଏକ ସେର୍ବୋକୃଷ୍ଣ ପୁସ୍ତକ ଅଟେ । ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକକୁ ପଢି ମୋର ସ୍ୱଭାବ ଉପରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭବ୍ୟ ଏବଂ ସୁପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଉଛି ଯେ, ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଆପଣଙ୍କୁ ଏହି ସ୍ୱେନ୍ ଦେଶରେ ଏବଂ ତା' ବାହାରେ ଏକ ବୃହତ୍ ବିଜୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ସାଂପ୍ରତିକ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ଓ ଉପାଦେୟ ଅଟେ । (ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-12, ପୃ-35)

ପୁନଶ୍ଚ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ବିୟୋଗାନ୍ତେ ଶ୍ରୀନଗରର ରୌଶନୀ ନାମକ ଏକ ସମ୍ପାଦକପତ୍ର ଉଲ୍ଲେଖ କଲା ଯେ, ୧୧ ନଭେମ୍ବର ୧୯୬୪ ମସିହାରେ ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ କାଶ୍ମୀର କମିଟିର ମୁଖ୍ୟ ସଭାପତି ମହୋଦୟ ସ୍ୱର୍ଗତ ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ଅହେମଦ ସାହେବଙ୍କ ଅକାଳ ବିୟୋଗା ସେ କୁହନ୍ତି, ମହୋଦୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ବିଦ୍ୱାନ ଓ ବୁଦ୍ଧିଜୀବି ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ଭାଷଣ ଦେବାରେ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କର ପଚାନ୍ତର ନାହିଁ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକି ଆପଣ ର.ଅ ଇସଲାମ୍ ର ଇତିହାସି ନିଜାମ୍ (ଇସଲାମୀୟ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା) ଓ ଇସଲାମ୍ ନିଜାମେ ନୌ (ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମର ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା)ଭଳି ଗୁଡ଼ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ବଳିତ ଏକାପରି ଯେଉଁ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ତାହା ପୁସ୍ତକ ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରିୟଭାଜନ ହୋଇ ପାରିଛି ବା ସ୍ୱୀକୃତି ଲାଭ କରିପାରିଛି । ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ମନୀଷି ହେବାର ଆକଳନ ଏହି କଥାରୁ କରାଯାଇପାରିବ ଯେ, ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନ୍ୟାୟପାଳିକାର ଜଜ୍ (ବିଚାରକ) ସର୍ ଜଫ୍ଫୁଲ୍ଲାଃ ଖାନ୍ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଅଟନ୍ତି । ଏହି ଶିକ୍ଷାବଳୀରେ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ସୁଗୁଣାବଳୀମୂଳକ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ଏକ ମନମୁଗ୍ଧକର ସାରାଂଶ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ ଯାହାକି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅସ୍ତିତ୍ୱରେ ମିଳିବା ଦୁର୍ଲଭ (ନକହିଲେ ଚଳେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅତି କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ) ଅଟେ । ଆପଣ ର.ଅ ଚିନ୍ତାଧାରା ଓ ବ୍ୟବହାରିକ ତଥା କାର୍ଯ୍ୟଭିତ୍ତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକୃତିଆ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ଅଟନ୍ତି । ଆପଣ ର.ଅ ପ୍ରକାଶ୍ୟଭିତ୍ତିକ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଅନ୍ତରୀଣମୂଳକ ବିଦ୍ୟାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଟନ୍ତି । ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଜୀବନର ଅନେକାଂଶ ଚର୍ଚ୍ଚା ଓ ଚିନ୍ତାରେ ଅତିବାହିତ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣ ର.ଅ ଏକ ଦୃଢ଼ନିଶ୍ଚଳ ଏବଂ ଜଣେ ସତ୍ସାହାସୀ କାଏଦ୍ (ଧର୍ମନେତା) ମଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ମହୋଦୟ ପୁନଶ୍ଚ କୁହନ୍ତି, ସମ୍ମାନିତ ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ୍ ମେହମୁଦ୍ ଅହେମଦ୍ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାଶ୍ମୀରୀ ଅଧିବାସୀମାନେ ପ୍ରଶଂସକ ଅଟନ୍ତି । କାରଣ ତେହରିକେ ହୁରରିୟତେ କାଶ୍ମୀରରେ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କର ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗଦାନ ରହିଥିଲା । ୧୯୩୧ ମସିହାରେ ଯେତେବେଳେ କାଶ୍ମୀର ଆହ୍ଲାନ୍ ପ୍ରାରମ୍ଭ ହେଲା ସେତେବେଳେ ଆପଣ ର.ଅ ହିଁ ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ କାଶ୍ମୀର କମିଟିର ପ୍ରଥମ ସଭାପତି ଥିଲେ ଏବଂ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ ବଳରେ ହିଁ ଏହି ଆହ୍ଲାନ୍ ସାଫଲ୍ୟମଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିଲା । ଫଳତଃ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଚତୁର୍ଦିଗରେ ବ୍ୟାପୀ ଯାଇଥିଲା । (ତାରିଖେ ଅହେମଦିୟତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ-23, ପୃ-184-185)

ହୁକୁର ଅନ୍ୱର୍ ଅ.ବ କହିଲେ, ଜମାଅତ୍ ଅହେମଦିୟା ଇତିହାସରେ ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ବିଖ୍ୟାତ ସମ୍ମିଳନୀ ଖେମ୍ବୁଲେ କନ୍ଫେରେନ୍ସ ଅଟେ । ଉକ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀର ଏକ ଅଧିବେଶନରେ ଆପଣ ର.ଅ ଯେଉଁ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ବିଷୟବସ୍ତୁର ସର୍ବଶେଷରେ ଜଲ୍ ସାର ସଭାପତି ମହୋଦୟ ସଂକ୍ଷେପରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ରଖି କହିଲେ, ମୁଁ ଆଉ ଅଧିକ କିଛି କହିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ମନୋକରୁ

ହ. ଅମୀରୁଲ୍ ମୁମିନିନଙ୍କ ନୀତିବାଣୀ:-
"ଆମେ ଅହେମଦିମାନେ ହିଁ ସଂସାରବାସୀଙ୍କୁ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମର ସୁନ୍ଦର ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ କରାଇବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ଜରୁରୀ କଥା ହେଉଛି ଏହା କି ଆମକୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ହେବ" ।
ତାଲିବେ ଦୁଆ: Sajeed Khan, S/O- Sultan Ahmad, Jamat Ahmadiya Paradeep (Kerang) (Odisha)

କଲାମୁଲ୍ ଇମାମ୍ (ଯୁଗାବତାରଙ୍କ ନୀତିବାଣୀ)
"ଆମ ଜମାଅତ୍‌ର ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଏହି ଉଚିତ ହେବ ଯେ, ଜମାଅତ୍‌ର ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦ ଚାରିତ୍ରିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି କରନ୍ତୁ । କାରଣ 'ଅଲ୍ ଇସ୍ତିକାମତୁ ଫୌକଲ୍ କରାମତି' ।"
(ମଲ୍‌ଫୁଜାତ୍, ଖଣ୍ଡ-1, ପୃ-102,)
ତାଲିବେ ଦୁଆ: Halimuddin Khan & Family, Jamat Ahmadiya Kerang, Darul Barkat (Odisha)

ନାହିଁ । ବିଷୟବସ୍ତୁର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟତାର ଆକଳନ ସ୍ୱୟଂକୁ ନିବନ୍ଧ କରାଇ ଦେଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଇଂରେଜ ଓ ଇଂରାଜୀ ପଢୁଆ ଅଟନ୍ତି । ମୁଁ କେବଳ ନିଜ ଡରଫର ଓ ଉପସ୍ଥିତ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ନିବନ୍ଧର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତା, ସୁଚିନ୍ତାଧାର ଓ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ତରୀୟ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିବାର କଳା ପାଇଁ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହକ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି । ଉପସ୍ଥିତ ସଭାମଣ୍ଡଳୀ ମୋ କଥା ସହିତ ଏକମତ ଅଟନ୍ତି । ମୁଁ ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ରଖୁଛି ଯେ, ସେମାନେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଯେ, ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରିବାରେ ପ୍ରକୃତ ଅଧିକାରୀ ଅଟେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁବାଦକର ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରୁଅଛି । ପୁନଶ୍ଚ ହ. ସାହେବଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରି କହିଲେ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କ ନିବନ୍ଧର ସଫଳତାପୂର୍ବକ ଉପସ୍ଥାପନ ହେତୁ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଅଭିନନ୍ଦ ଜଣାଉଛି । ଆଜି ଆପଣ ର.ଅ. ଯେଉଁ ନିବନ୍ଧଟି ପାଠ କରିଛନ୍ତି ତାହା ବାସ୍ତବରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ନିବନ୍ଧ ଥିଲା । ରିପୋର୍ଟ ଉଲ୍ଲେଖକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହୁକୁର ର.ଅ.ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଏବଂ ସେ କହିଲେ, ମୁଁ ଭାରତରେ ଦୀର୍ଘ ୩୦ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଛି ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ସ୍ଥିତିବସ୍ତୁ ତଥା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାମାଣ୍ୟର ଅଧ୍ୟୟନ କରିଛି । କାରଣ ମୁଁ ଜଣେ ମିଶ୍ନରୀ ହିସାବରେ ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଆପଣ ର.ଅ. ଯେଉଁଭଳି ସୁନ୍ଦର, ନିର୍ମଳ ଏବଂ ସୁସ୍ଥ ଭାବରେ ନିବନ୍ଧକୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କଲେ ମୁଁ ଏହା ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଶୁଣି ନାହିଁ । ଏହି ନିବନ୍ଧଟିକୁ ଶୁଣି ସାରିବା ପରେ ମୋର ଚିନ୍ତାଧାରାରେ କ୍ରମିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏବଂ ପ୍ରାମାଣିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗଭୀର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଛି । ସେ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଏହିଭଳି ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମତାମତ ଓ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ରିହଛି । (ଅଲ୍ ଫତ୍ୱା 23 ଅକ୍ଟୋବର 1924 ମସିହା, ଗୁଲ୍‌ଖଣ୍ଡ-12, ପୃ-4-45)

ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଅନେକ ନିବନ୍ଧ, ଖୁତାବାତୁ (ଉଦ୍‌ବୋଧନାବଳୀ) ରହିଛି । ଯେପରିକି ମୁଁ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କହି ସାରିଛି ଯେ, ମୁଁ ନିଜର ଖୁତବାରେ ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କ କେତେକ ଖୁତବାତୁ, ଖୁତାବାତୁର ଉଦାହରଣ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ୧୯୨୪ ମସିହାରେ ଯେତେବେଳେ ହୁକୁର ର.ଅ. ଯୁରୋପ ଗମନ କଲେ ସେତେବେଳେ ମାର୍ଗରେ ଆରବ ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଅବସ୍ଥାନ କଲେ । ତତ୍‌ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଦମିଶ୍କର 'ଫତ୍ୱୁଲ୍ ଆରବ୍' ନାମକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରର ସମ୍ପାଦକ ୧୯୨୪ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୧୦ ତାରିଖର ପ୍ରକାଶନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ, ଖଲିଫା ସାହେବ ନିଜ ବୟସର ୪୦ ତମ ବର୍ଷରେ ଅଛନ୍ତି । ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ କଳା ରଙ୍ଗର ପ୍ରଶସ୍ତ ଦାଢ଼ି ରଖନ୍ତି, ଶରୀର ଗହମ ବର୍ଣ୍ଣ ପରି ଏବଂ ଭବ୍ୟ ଓ ତେଜସ୍ୱୀତା ତଥା ଓଜସ୍ୱୀତା ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଛି । ତାଙ୍କର ଉଭୟ ଚକ୍ଷୁ,

ବୁଦ୍ଧିମତା, ଚାତୁର୍ଯ୍ୟତାର ଅସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ବୌଦ୍ଧିକତାର ଅନନ୍ୟ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା । ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କ ଶରୀରର ଚର୍ମ ଧବଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପରିଷ୍କାର ଅଟେ । ନିଜ ମସ୍ତକରେ ପରିଧାନ କରିଥିବା ପଗଡ଼ିର ରଙ୍ଗ ବରଫ ପରି ଧବଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ପରିଷ୍କାର ଅଟେ । ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଶାରୀରିକ ଭଙ୍ଗୀ ତଥା ପରିପାଟିକୁ ଦେଖିଲେ ଏହା ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇଯିବ ଯେ, ଆପଣ ଏହିଭଳି ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଛନ୍ତି ଯାହାଙ୍କୁ ଆପଣ ବୁଝିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଚିହ୍ନି ନେବେ । ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କ ତୁଣ୍ଡରେ ପ୍ରସନ୍ନତା ସର୍ବଦା ବିଚରଣ କରିଥାଏ ଯାହାକି କେତେବେଳେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ତ' ଆଉ କେତେବେଳେ ଲୁଚାଯିତ ହୋଇ ରହିଥାଏ । ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ସର୍ବଦା ସ୍ଥିତହାସ୍ୟତା ପ୍ରକାଶିତ ଓ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଥାଏ । ପୁନଶ୍ଚ ଫତ୍ୱୁଲ୍ ଆରବ୍‌ର ସମ୍ପାଦକ ନିଜର ପାଠକବର୍ଗଙ୍କୁ କୁହନ୍ତି ହ. ମହୋଦୟଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଯେଉଁ ସ୍ଥିତହାସ୍ୟତାର ଅର୍ଥ ଓ ଝଲକମାନ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଛି, ତହିଁରେ ଯେଉଁ ଓଜସ୍ୱୀତାମୂଳକ ପ୍ରତିଭା ରହିଛି ତେବେ ଆପଣମାନେ ସେହି ଓଜସ୍ୱୀତାମୂଳକ ପ୍ରତିଭାକୁ ଦେଖି ଅବଶ୍ୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚକିତ ହୋଇଯିବେ । (ମାସିକ୍ ଖାଲିଦ୍ ଲେଖକ-ସୟେଦିନା ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ., ପ୍ରକାଶ ସଂଖ୍ୟା-କୁନ୍ ଜୁଲାଇ, 2008 ମସିହା, ପୃ-320)

ହୁକୁର ଅନ୍ତର୍ଗତ୍ ଅ.ବ କହିଲେ ଏହିପରି ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଅଣଅହମଦିମାନଙ୍କର ଅନେକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ରହିଛି ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କ ସାହାଚର୍ଯ୍ୟତାରେ ରହିବା ପାଇଁ ସ୍ୱପ୍ନ ବହୁତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ସେହିମାନେ ହିଁ ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ରଖିଛନ୍ତି । ହୁକୁର ଅନ୍ତର୍ଗତ୍ ଅ.ବ କହିଲେ ଏହିପରି ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ରହିଛି, ମୁଁ ଯେଉଁ ତଥ୍ୟା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲି କିନ୍ତୁ ସମୟାଭାବ ହେତୁ ତାହାକୁ ମୁଁ ସାରାଂଶ ଆକାରରେ ଖୁତବାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଛି । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ହ. ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଅ.ସ.ଙ୍କୁ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀରେ ଯେଉଁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ସେହି ମସସ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ହ. ମିର୍ଜା ବଶୀରୁଦ୍ଦୀନ ମୋହମୁଦ୍ ସାହେବ୍ ର.ଅ.ଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା । ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କୁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନ ଓ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ତାହାର ବରିଷ୍ଠ ବିଦ୍ୱାନ୍ ପଣ୍ଡିତମାନେ ମଧ୍ୟ ମୁକାବିଲା କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ସାହିତ୍ୟ ଜମାଅତ୍ ପାଇଁ ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ନିଧି ଅଟେ । ଆପଣ ର.ଅ.ଙ୍କ ଖୁତବାତୁ, ଖୁତାବାତୁ (ଉଦ୍‌ବୋଧନାବଳୀ) ଆଦି ଯାହା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଯାଇଛି ତାହାକୁ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁବାଦର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଆମମାନଙ୍କୁ ଏହି ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ନିଧିରୁ ଲାଭାନ୍ୱିତ ହେବା ନିମନ୍ତେ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଆମିନ୍ ।

(ଖୁତବା ଜୁମା)

ବଦରବାସୀ ବା ବଦରୀ ସାହାବାମାନଙ୍କୁ ଅଣବଦର୍ ବାସୀ (ସାହାବାମାନ)ଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି (ହଜ୍‌ରତ୍ ଅଲି) । ନୈଷିକତା ଓ ବିଶ୍ୱସ୍ତତାର ଚଳନ୍ତି ପ୍ରତିମା ବଦ୍ରି ସାହାବା ହ. ଆମୀର ବିନ୍ ରବିୟା, ହ. ହରାମ୍ ବିନ୍ ମିଲ୍‌ହାନ୍, ହ. ସାଆଦ୍ ବିନ୍ ଶୌଲା ହ. ଅବୁ ଲହୈସମ୍ ବିନ୍ ଅତ୍-ତହିୟାନ୍, ହ. ଆସିମ୍ ବିନ୍ ସାବିତ୍, ହ. ସହଲ୍ ବିନ୍ ହୁନୈଫ୍ ଅନ୍‌ସାରୀ, ହ. ଉମୈର୍ ବିନ୍ ଅବି ଖଲ୍‌ସ୍ ର.ଅ. ହ. କୁତ୍‌ବା ବିନ୍ ଆମିର୍ ର.ଅ.ଙ୍କର ସଂପର୍କରେ କେତେକ ବର୍ଣ୍ଣନାର ଚର୍ଚ୍ଚା ।

ହ. ହରାମ୍ ର.ଅ. କ୍ଷତରୁ ବାହାରୁଥିବା ରକ୍ତକୁ ହାତରେ ନେଲେ ଓ ନିଜ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ବୋଳି ହୋଇ କହିଲେ, اللَّهُ أَكْبَرُ! فَرْتُ وَرَبِّ الْعَجَبَةِ, ଅର୍ଥାତ୍, ଆଲ୍ଲାତାଲା ମହାନ ଅଟନ୍ତି ! ମୁଁ କାବାର ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶପଥ କରି କହୁଛି ମୋର ଜୀବନ ସାର୍ଥକ ଏବଂ ଧନ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ଏହି (ଖୁତବା) ପରେ ବଦରୀ ସାହାବାମାନଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଥିବା ଏହି ପରମ୍ପରାଟି ଯାହାକୁ ମୁଁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଥିଲି ତାହା ଆଜି ଶେଷ ହୋଇଯିବ । ବିରୋଧାତ୍ମକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପାକିସ୍ତାନ, ବୁର୍ଜନା ଫାସୋ ଏବଂ ଆଲ୍‌ଜେରିଆରେ ରହୁଥିବା ଅହମଦିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଆ କରିବା, ଦାନ ଉପରେ ଗୁରୁଦ୍ୱାରୋପ କରିବା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଆହ୍ୱାନ । ଗୁଜରାଟ ଜିଲ୍ଲାର ସ୍ୱର୍ଗତ ଶହୀଦ ସମ୍ମାନନୀୟ ମୁହମ୍ମଦ୍ ରସିଦ୍ ସାହେବ, ସମ୍ମାନନୀୟା ସ୍ୱର୍ଗତା ଅମାନୀ ବସାମ୍ ମଜଲ୍‌ୟୀ ସାହେବା ତଥା ପ୍ରିୟ ସଲାହ୍ ଅବ୍‌ଦୁଲ୍ ମୁଇନ କୁତ୍‌ବି ଅଫ୍ ଇସ୍କନ୍ଦରୁନ୍ (ତୁର୍କୀ) ଓ

<p>କଲମୁଲ୍ ଇମାମ୍ (ଯୁଗାବତାରଙ୍କ ନୀତିବାଣୀ)</p>	<p>ନବୀ ସ.ଅ.ଙ୍କ ବାଣୀ</p>
<p>"ଯୁବ ଖୁଦାମ୍ ଓ ଅତ୍‌ଫାଲମାନଙ୍କୁ ନିଜର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି ଯତ୍ନବାନ ହେବା ଉଚିତ । ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ବନ୍ଧୁତା ରଖନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ନିଷ୍ଠାପର ଓ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଅଶିଷ୍ଟତା ଓ ଅସଭ୍ୟତା ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ।" (ମଲ୍‌ଫୁଜାତ୍, ଖଣ୍ଡ-1, ପୃ-102,)</p> <p>ତାଲିବେ ଦୁଆ: Sk Shamim Ahmad Sultan & Family, Jammat Ahmadiya Kardapalli (Odisha)</p>	<p>"ଯେତେବେଳେ ତୁମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଭୋଜନ କରିବାକୁ ଲାଗେ ସେତେବେଳେ ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କର ନାମ ନେଉ । ଅର୍ଥାତ୍ ବିସ୍‌ମିଲ୍ଲାଃହି ପାଠ କରୁ ଆଉ ଯଦି ବିସ୍‌ମିଲ୍ଲାଃ କହିବାକୁ ଭୁଲିଯାଏ ତେବେ ସେପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ବିସ୍‌ମିଲ୍ଲାଃହି ଅଖଲହୁ ପଢ଼ିନେଉ ।" (ତର୍ମିଜି କିତାବୁଲ୍ ଅତ୍‌ଅମା)</p> <p>ତାଲିବେ ଦୁଆ: Sarwar Khan & Family, Jamat Ahmadiya Kerang, Darul Fazal (Odisha)</p>

ପାକିସ୍ତାନର କ୍ୱେଟା ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମ୍ମାନନୀୟ ସ୍ୱର୍ଗତ ମକସୁଦ୍ ଅହମେଦ ମୁନିବ ସାହେବ (ମୁବଲ୍ଲିର୍ ସିଲସିଲା)ଙ୍କ ବିୟୋଗ, ମୃତକମାନଙ୍କ ଉତ୍ତମଚର୍ଚ୍ଚା ଓ ନମାଜ ଯନାଜାଃ ଗାଏବ୍ ।

ଖୁତ୍ବା ଜୁମା ସୟେଦିନା ହ. ଅମୀରୁଲ୍ ମୁନିନିନ୍ ହ. ମିର୍ଜା ମସରୁର ଅହମେଦ୍ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହ୍ ଖାମିସ୍^{୧୩}ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଖୁତ୍ବା 24 Feb 2023 ମସିହା ଅନୁଯାୟୀ ୨୪ ତରଲିର୍ / ୧୪୦୨ ହିଜ୍ରୀ ଶମଶୀ, ସ୍ଥାନ-ମସଜିଦ୍ ମୁବାରକ ଇସଲାମାବାଦ୍ ଟେଲ୍‌ଫୋର୍ଡ୍ (ସରେ) ୟୁ.କେ ।

ଖୁତ୍ବାର ଏହି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଟୀକା ବଦରର ସମ୍ପାଦକୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ଓ ଅଲଫଜଲ୍‌ର ସମ୍ପାଦକୀୟ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୃତଜ୍ଞତା ସହିତ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯାଉଛି ।

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ. أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ. مَلِكٌ يَوْمَ الدِّينِ. إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ. اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ. غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ.

ତରଘୁଦ୍, ତଉଜ୍ ଏବଂ ସ୍ୱରଃ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ହୁଜୁର ଅନ୍‌ଝର୍ ଅୟେଦହୁଲ୍ଲାହୁ ତାଆଲା ବନିସ୍ତେହିଲ୍ ଅଜିଜ୍ କହିଲେ; ପୂର୍ବେ ବଦରୀ ସାହାବାମାନଙ୍କ ଜୀବନୀ ଚର୍ଚ୍ଚା ଚାଲିଥିଲା ସେହି କ୍ରମରେ ଆଉ କେତେକ ବଦରୀ ସାହାବାମାନଙ୍କର ଜୀବନୀ ସଂପର୍କରେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରିବି । ସମ୍ଭବତଃ ସେହି ବଦରୀ ସାହାବାମାନଙ୍କ ପବିତ୍ର ଜୀବନୀ ଚର୍ଚ୍ଚା ଆଜି ସମାପ୍ତ ହୋଇଯିବ ।

ହ. ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟାଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ରବିୟା ବିନ୍ କାଆବ୍ ବିନ୍ ମାଲିକ୍ ବିନ୍ ରବିୟା ଥିଲା । ତାଙ୍କ ଠାରୁ କେତେକ ବର୍ଷନା ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବାର ପ୍ରମାଣ ମିଳେ । ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା ନିଜର ମାତାଶ୍ରୀ ହ. ଉନ୍ନେ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ଲୈଲା ବିନତ୍ ଅବୁ ହସମାଙ୍କ ଠାରୁ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି ଯେ, ସେ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି ଯେ, ଆମେମାନେ ହବ୍ଶା ଅଭିମୁଖେ ପ୍ରବାସ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲୁ ଓ ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା ର.ଅ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ କେଉଁଆଡ଼େ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ କି ହ. ଉମର୍ ର.ଅ ଯେକି ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଶିର୍କ୍ (ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ସହିତ ଅନ୍ୟକୁ ସମକକ୍ଷ କରିବା) ଅବସ୍ଥାରେ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିଲେ, ସେଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଆମେମାନେ ବହୁତ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ପାଇଥିଲୁ । ହ. ଉମର୍ ର.ଅ ମୋତେ କହିଲେ, ହେ ଉନ୍ନେ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ! ବୋଧେ ସମସ୍ତେ କେଉଁଆଡ଼େ ବାହାରିଛ ? ମୁଁ କହିଲି ହୁଁ ଗୋଟେ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଉଛୁ । ମୁଁ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କର ଶପଥ କରି କହୁଛି ! ଆମେମାନେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଭୂମି ଉପରେ ଚାଲିଥାଉ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକି ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭୂପୃଷ୍ଠ ପ୍ରଶସ୍ତ କରିଦେବେ । ତୁମେମାନେ ଆମମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅକଥନୀୟ ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅତ୍ୟାଚାର କରିଛ ଓ ଆମମାନଙ୍କୁ ବହୁତ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଦେଇଛ । ହ. ଉମର୍ ର.ଅ କହିଲେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ତୁମର ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଓ ତୁମର ସାହା ହୁଅନ୍ତୁ !

ଉନ୍ନେ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ର.ଅ କୁହନ୍ତି, ମୁଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦିନ ହ. ଉମର୍ ର.ଅଙ୍କ କଷ୍ଟରେ ଏହିଭଳି ସହାନୁଭୂତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱର ଦେଖି ନଥିଲି ଯେଉଁଭଳି ଆଜି ଦେଖିଲି । ଏହାପରେ ହ. ଉମର୍ ର.ଅ ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲେ । ଆମମାନଙ୍କର ପ୍ରବାସ କରିବା ଫଳରେ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟଥିତ ଓ ମର୍ମାହତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଉନ୍ନେ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ର.ଅ କୁହନ୍ତି ଯେ, ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ହ. ଆମିର୍ ର.ଅ ନିଜ କାମ ସାରି ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି ଯେ, ହେ ଅବୁ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ! ଆମିର୍ କ'ଣ ଆପଣ ବି ହ. ଉମର୍ ର.ଅଙ୍କ ସମବେଦନାକୁ ଅନୁଭବ କରିଛନ୍ତି ? ହ. ଆମିର୍ ର.ଅ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଯେ, ହେ ଉନ୍ନେ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଲୈଲା ! କ'ଣ ତୁମେ ଇଚ୍ଛୁକ ଯେ, ହ. ଉମର୍ ର.ଅ ମୁସଲମାନ ହୋଇଯାଆନ୍ତୁ? ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ଉନ୍ନେ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ କହିଲେ ହୁଁ । ପୁନଶ୍ଚ ହ. ଆମିର୍ ର.ଅ କହିଲେ, ଖତାବ୍‌ଙ୍କ ଗଧ ମୁସଲମାନ ହୋଇପାରିବ କିନ୍ତୁ ସେ (ଉମର୍ ର.ଅ) କଦାପି ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ । ହ. ଲୈଲା କୁହନ୍ତି ଯେ, ଆମିର୍ ର.ଅ

ଏପରି ଉଚ୍ଛି ନିରାଶ ହୋଇ ଏଇଥି ପାଇଁ କହିଥିଲେ । କାରଣ ହ. ଉମର୍ ର.ଅ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ବିରୋଧ ଏବଂ କୁରତାମୂଳକ ଆଚରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ । (ଉସ୍ତୁଲ୍ ଗାବା, ଭାଗ-3, ପୃ-118, ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା, ପ୍ରକାଶନୀ ସଂସ୍ଥା-ଦାରୁଲ୍ କୁତୁବୁଲ୍ ଇଲମିୟାହ୍ ବୈରୁତ୍-2003 ମସିହା) (ଫଜାଏଲୁସ୍ ସାହାବତା ଲିଜମାମିଲ୍ ଅହମଦ୍ ବିନ୍ ହମ୍ମୁଲ୍, ଭାଗ1-, ପୃ-279, ଯାମିଉଲ୍ କୁରା-1983 ମସିହା) (ଅସ୍ ସିରତୁନ୍ ନବ୍‌ଝିୟାହ୍ ଲିଜବନ୍ଦି ହିଶ୍ମାମ୍, ଭାଗ-1, ପୃ-370, ଦାରୁଲ୍ କୁତୁବୁଲ୍ ଅରବି, ବୈରୁତ୍, ଲେବନାନ୍ -1990 ମସିହା)

ହ. ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଆମିର୍ ର.ଅ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି ଯେ, ତାଙ୍କର ପିତାଶ୍ରୀ ହ. ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା ର.ଅ କହିଲେ ଯେ, ଆହଜରତ ସ.ଅ ଯେତେବେଳେ ଆମମାନଙ୍କୁ ସରିୟା ନଖଲା ଯାହାର ଅନ୍ୟ ନାମ ସରିୟା (ଯେଉଁ ଯୁଦ୍ଧରେ ଆହଜରତ ସ.ଅ ସ୍ୱୟଂ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇ ନଥିଲେ) ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ହଜ୍‌ଗ୍ ମଧ୍ୟ ଥିଲା ପ୍ରେରଣ କରୁଥିଲେ (ଉଚ୍ଚ ସରିୟାଟି ବଦର୍ ଯୁଦ୍ଧ ପୂର୍ବର ଥିଲା) । ଆମ ସହିତ ହ. ଅମର୍ ବିନ୍ ସୁରାକା ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ସେ ହାଲୁକା ପେଟର ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଏବଂ ଲମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ମାର୍ଗରେ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଭୋକ ଲାଗିଲା ଏବଂ ସେ ଅଟକି ଗଲେ । ଆମ ସହିତ ଚାଲିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଓ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ନଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଭୂମି ଉପରେ ଅଟେତ ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲେ । ଭୋକର ଏହି ଦାଉ ସାଧୁଲା ଭଳି ଅବସ୍ଥା ଥିଲା ଯେ, ଆମେମାନେ ନିଜ ପେଟରେ ଏକ ପଥର ରଖି ତାଙ୍କ ଅଣ୍ଟାରେ ସେହି ପଥରକୁ ଭିଡ଼ି ବାନ୍ଧି ଦେଲୁ । ପୁନଶ୍ଚ ସେ ଆମ ସହିତ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଆମେମାନେ ଏକ ଆରବୀୟ ସଂପ୍ରଦାୟ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ, ସେମାନେ ଆମର ଆତିଥ୍ୟତା କଲେ । ଏହାପରେ ଆପଣ ର.ଅ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଓ କହିଲେ ଯେ, "ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି ଯେ, ମନୁଷ୍ୟର ଗୋଡ଼ ତା'ର ପେଟକୁ ଧାରଣ କରି ରଖୁଛି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ମନୁଷ୍ୟର ପେଟ ତା'ର ଗୋଡ଼କୁ ଧାରଣ କରି ରଖୁଛି ।" (ମାଆରିଫତୁସ୍ ସହାବତୁ, ଲେଖକ-ଅଲ୍ଲାମା ଅବୁ ନଇମ୍, ଭାଗ-1, ପୃ-2004-2005, ଅମ୍ ବିନ୍ ସୁରାକା, ଦାରୁଲ୍ ଖତ୍‌ନ୍ ଲିନ୍ ନଶର୍) (ସିରତୁ ଖାତମୁନ୍ ନବିୟିନ୍, ଲେଖକ-ସାହିବଜାଦା ହ. ମିର୍ଜା ବଶୀର୍ ଅହମେଦ୍ ସାହେବ, ଏମ୍.ଏ ର.ଅ, ପୃ-330)

ଯେତେବେଳେ ମନୁଷ୍ୟ ଭୋକିଲା ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଏ, ଭୋକ ଯୋଗୁଁ ତହଲ୍ ବିକଳ ହୋଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ସେ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇପଡ଼ିଥାଏ ଏବଂ ସେ ଚଲାବୁଲା ମଧ୍ୟ କରିପାରେ ନାହିଁ । ହ. ଅବୁ ଅମାମା ର.ଅ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି ଯେ, ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅ ଏକ ଅବସରରେ ହ. ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା ଓ ହ. ସହଲ୍ ବିନ୍ ହୁନୈୟ୍ ର.ଅଙ୍କୁ ଗୁଲ୍‌ୟା କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କଲେ । (କନ୍‌ଜୁଲ୍ ଉମ୍ମାଲୁରୁ ଆନୀତ, ଭାଗ-4, ପୃ-470, ହଦିସ୍ ନଂ-11399, ମୁଅସସତୁର୍ ରିସାଲତୁ ବୈରୁତ୍, ଲେବନାନ୍-1985 ମସିହା)

୫ ହିଜରୀରେ ଜାତୁସ୍ ସଲାସିଲ୍ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ଯୁଦ୍ଧରେ ହ. ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟାହ୍ ସାମିଲ ଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ଯୁଦ୍ଧରେ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ବାହୁରେ ଏକ ତୀର ବାଜି ଥିଲା । ଫଳତଃ ଆପଣ ର.ଅ ଆହତ ହୋଇଥିଲେ । (ସେରେ ଆଲାମୁନ୍ ନବ୍‌ଲା, ସିରତୁନ୍ ନବି, ଭାଗ-2, ପୃ-149, ଗଜ୍‌ଝାତୁସ୍ ସଲାସିଲ୍, ଅର୍ ରିସାଲତୁଲ୍ ଆଲମିୟାହ୍- 1985 ମସିହା)

ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ଉଚ୍ଛି
"ହ. ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ କୁହନ୍ତି: "ଜାତିର ସଂସ୍କାର ଯୁବ ପିତାଙ୍କ ସଂସ୍କାର ବ୍ୟତୀତ କଦାପି ସମ୍ଭବପର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।"
ତାଲିବେ ଦୁଆ: Sarwar khan & Family,
Jammat Ahmadiya Kerang, (Darul salam)
Darul Fazal (Odisha)

କଲାମୁଲ୍ ଇମାମ୍ (ଯୁଗାବତାରକ ନୀତିବାଣୀ)
"ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ମାର୍ଗରେ କିଛି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥାଏ ତେବେ ଏହା ବଦଳରେ ଉଚ୍ଚ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସାତ ଶହ ଗୁଣା ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।"
(ତିର୍ମିଜି, କିତାବୁ ଫଜାଲିଲ୍ ଜିହାଦ୍, ବାବ୍ ଫଜ୍‌ଲୁଲ୍ ଇଫ୍‌କତା ଫି ସବିଲିଲ୍ଲାହି)
ତାଲିବେ ଦୁଆ: Rahmat Bibi, W/o- Late Shujat Ali & Family,
Jammat Ahmadiya Kerang,
Darul Fazal (Odisha)

EDITOR Qamarul Haque Khan Sub-Editor : SAYED ATAUL WAHAB Mob : (+91) 8437782443 website : www.akhbarbadr.in	REGISTERED WITH THE REGISTRAR OF THE NEWSPAPERS FOR INDIA AT NO RN 2016/68750	MANAGER SHAIKH MUJAHID AHMAD Mobile. : +91 99153 79255 e-mail : managerbadrqnd@gmail.com
	The Weekly BADAR Qadian Qadian - 143516 Distt. Gurdaspur (Pb.) INDIA Postal Reg. No.GDP-40/2023-2025 Vol. 8 Thursday 12-OCTOBER 2023 Issue No.-41	

ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଆମିର୍ ର.ଅ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି ଯେ, ଏକଦା ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅ ଏକ କବର ପାଖ ଦେଇ ଅତିକ୍ରମ କଲେ ତେବେ ଆପଣ ସ.ଅ ସେହି କବର ସଂପର୍କରେ ପଚାରିଲେ ଯେ, ଏହି କବରଟି କାହାର ଅଟେ ? ସାହାବାମାନେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଯେ, ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତାବହ ! ଉକ୍ତ କବରଟି ହେଉଛି ଅମକ ମହିଲାର । ଆପଣ ସ.ଅ କହିଲେ: ତୁମେମାନେ ମୋତେ କାହିଁକି ସୂଚିତ କଲ ନାହିଁ? ସାହାବାମାନେ କହିଲେ, ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତାବହ ! ଆପଣ ସ.ଅ ଶୋଇଥିଲେ । ଆମେମାନେ ଆପଣ ସ.ଅଙ୍କୁ ନିଦରୁ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଉଚିତ୍ ବୋଲି ମନେକଲୁ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ଆପଣ ସ.ଅ କହିଲେ, ହେ ସାହାବାମାନେ ! ତୁମେମାନେ ଏପରି କର ନାହିଁ । ମୋତେ ନିଜର ଯନାଜାଃରେ ଅବଶ୍ୟ ତାକିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ । ଏହାପରେ ଆପଣ ସ.ଅ ସେଠାରେ (ସେହି ମହିଲାର କବର ପାଖରେ) ଧାଡ଼ି ବାନ୍ଧିବା ପାଇଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ମହିଲାର ନମାଜ ଯନାଜାଃ ପାଠ କଲେ । (ମୁସନଦ୍ ଅହେମଦ୍ ବିନ୍ ହମ୍ଲ, ଭାଗ-24, ପୃ-443, ହଦିସ୍ ନଂ-15673)

ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଆମିର୍ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି ଯେ, ତାଙ୍କର ପିତାଶ୍ରୀ ହ. ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା କହିଲେ ଯେ, ଆହଜରତ ସ.ଅ ଯେତେବେଳେ ଆମମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ସରିୟାରେ ପ୍ରେରଣ କରୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଆମ ନିକଟରେ ଏକମାତ୍ର ସମ୍ବଳ ଖଜୁରୀ କୋଳିର ଏକ ଥଳି ରହୁଥିଲା । ସୈନ୍ୟଦଳର ସେନାପତି ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଠାଏ ଖଜୁରୀ କୋଳି ବାଣ୍ଟି ଦେଉଥିଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଯେତେବେଳେ ଖଜୁରୀ କୋଳି ଶେଷ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା ସେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଖଜୁରୀ କୋଳି ଗୋଟିଏ ଲୋକକୁ ମିଳୁଥିଲା । ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ କୁହନ୍ତି ଯେ, ମୁଁ ପିତାଶ୍ରୀଙ୍କୁ ପଚାରିଲି ଯେ, ପିତାଶ୍ରୀ ! ଗୋଟିଏ ଖଜୁରୀ କୋଳିରେ କ'ଣ ଆପଣଙ୍କର ପେଟ ପୂରି ଯାଉଥିଲା ? ଅବଦୁଲ୍ଲାଃଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ପିତାଶ୍ରୀ ରବିୟା ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ପୁତ୍ର ! ଏପରି କୁହ ନାହିଁ । କାରଣ ସେହି ଗୋଟିଏ ଖଜୁରୀ କୋଳିର ମହତ୍ତ୍ୱ ଆମମାନଙ୍କୁ ସେତେବେଳେ ଜ୍ଞାତ ହେଉଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଆମ ପାଖରେ ଖାଇବାକୁ କୌଣସି ବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । (ହୁଲିୟତୁଲ୍ ଅଉଲିୟା, ଷତବକାତୁଲ୍ ଅସଫିୟା, ଭାଗ-1, ପୃ-179, ଦାରୁଲ୍ ଫିକର, ବୈରୁତ୍, ଲେବନାନ୍-1996 ମସିହାରୁ ଆନୀତ)

ହ. ଉମର୍ ର.ଅ ଯେତେବେଳେ ନିଜର ଖୁଲାଫତ୍ ଶାସନରେ ଖୈବର୍ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲହୁଦୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ବାସିତ କରିଦେଲେ ସେତେବେଳେ କୁରା ଉପତ୍ୟକାର ଭୂମି ଯେଉଁ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆପଣ ବାଣ୍ଟିଥିଲେ ତତ୍ତ୍ୱଧରେ ହ. ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । (କିତାବ୍ ଅଖ୍ ବାରୁଲ୍ ମଦିନତୁନ୍ ନବଝିୟାହ୍, ଲେଖକ-ଉମର୍ ବିନ୍ ଶବା, ଭାଗ-1, ପୃ-181, ଅମରେ ଖୈବର୍, ପ୍ରକାଶନ ସ୍ଥାନ-ଦାରୁଲ୍ ଉଲିୟାନ୍) ହ. ଉମର୍ ର.ଅଙ୍କର ଯେତେବେଳେ ଯାବିୟା ଆଗମନ ହେଲା ସେତେବେଳେ ହ. ଆମିର୍ ର.ଅ ହ. ଉମର୍ ର.ଅଙ୍କ ସହିତ ଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଏକ ବର୍ଷନାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାୟୀ, ହ. ଉମର୍ ର.ଅଙ୍କ ଧୂଳା ହ. ଆମିର୍ଙ୍କ ନିକଟରେ ରହିଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ହ. ଉସମାନ ର.ଅ ହଜ୍ କରିବାକୁ ଯେତେବେଳେ ଆସିଲେ ସେତେବେଳେ ସେ ହ. ଆମିର୍ ର.ଅଙ୍କୁ ମଦିନାରେ ନିଜର ପ୍ରତିସ୍ଥାନିକ ରୂପେ ସ୍ଥାନୀୟ ଅମୀର ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ । (ଅଲ୍ ଇସାବତୁ ଫି ତମିଜିସ୍ ସାହାବତ, ଭାଗ-3, ପୃ-469, ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା, ଦାରୁଲ୍ କୁତୁବୁଲ୍ ଇଲମିୟାହ୍, ବୈରୁତ୍, ଲେବନାନ୍-1995 ମସିହା) (ମୁଅଜିମୁଲ୍ ବଲ୍ ଦାନ୍, ଭାଗ-2, ପୃ-91, ଯାବିୟା ଶବାନ୍ତୁୟାୟୀ, ଦାରେ ସାଦିର୍, ବୈରୁତ୍, ଲେବନାନ୍) (ସେରେ ଆଲାମୁନ୍ ନବଲା, ଭାଗ-2, ପୃ-334, ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା, ଅର୍ ରିସାଲତୁଲ୍ ଆଲମିୟାହ୍, 1985 ମସିହା)

ହ. ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସଂପର୍କରେ ବିଭିନ୍ନ ମତଭେଦ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । କେତେକଙ୍କ ମତରେ ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ବୟୋଗ ହ. ଉସମାନ ର.ଅଙ୍କ ଶାସନକାଳରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେକଙ୍କ ମତରେ 32 ହିଜ୍ରୀରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ସେହିପରି ଅନ୍ୟ କେତେକଙ୍କ ମତରେ ହ. ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ 36 ହିଜ୍ରୀ ବୋଲି ଦର୍ଶାଉଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ କେତେକଙ୍କ ମତାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାୟୀ 37 ହିଜ୍ରୀରେ ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଛି ବୋଲି କୁହନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅଲ୍ଲାମା ଇବନେ ଅସାକିରଙ୍କ ନିକଟରେ ୩୨ ହିଜ୍ରୀର ବର୍ଷନାଟି ଅଧିକ ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ଜଣାପଡ଼େ । (ତାରିଖେ ଦମିଶ୍କ, ଅଲ୍ କବିର୍, ଲେଖକ-ଅସାକିର୍, ଭାଗ-27, ପୃ-229, ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା, ଦାରୁଲ୍ ଅହ୍ମାଉତ୍

ତୁରାୟୁଲ୍ ଅରବି, ବୈରୁତ୍, ଲେବନାନ୍, 2001 ମସିହା)

ଆପଣଙ୍କ ବିୟୋଗ ସଂପର୍କରେ ବର୍ଷନାରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ହ. ଉସମାନ ର.ଅଙ୍କ (ଶାହାଦତ୍) ବିୟୋଗ ପରେ ହ. ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା ନିଜ ଘରେ ରହୁଥିଲେ, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକି ଆପଣ ର.ଅଙ୍କ ବିୟୋଗ ପରେ ହିଁ ଆପଣଙ୍କ ଯନାଜାଃ (ଅର୍ଥ) ଘରୁ ବାହାରିଥିଲା । (ଅତ୍ତବକାତୁଲ୍ କୁତ୍ରା, ଲଇବନି ସାଆଦ୍, ଭାଗ-3, ପୃ-296, ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା, ଦାରୁଲ୍ କୁତୁବୁଲ୍ ଇଲମିୟାହ୍, ବୈରୁତ୍, ଲେବନାନ୍-1990 ମସିହା)

ହ. ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଆମିର୍ ର.ଅ ନିଜର ପିତାଶ୍ରୀଙ୍କ ଠାରୁ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି ଯେ, ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅଙ୍କ କାଳରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବନ୍ଦୁ ଫୁଜାରାହର ଜଣେ ମହିଲା ସହିତ ହଲେ ଜୋତା ମେହେର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ନିକାହ୍ କରିନେଲା । ଆହଜରତ ସ.ଅ ଉକ୍ତ ନିକାହ୍ କୁ ବୈଧ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଥିଲେ । (ମୁସନଦ୍ ଅହେମଦ୍ ବିନ୍ ହମ୍ଲ, ଭାଗ-24, ପୃ-445, ବର୍ଷନା ସଂଖ୍ୟା-15676, ମୁସ୍ତଫାସିଦ୍ ରିସାଲା, ବୈରୁତ୍)

ଅନ୍ୟ ଏକ ବର୍ଷନାରେ ହ. ଆମିର୍ ନିଜର ପିତାଶ୍ରୀଙ୍କ ଠାରୁ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି ଯେ, ସେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଆପଣ ସ.ଅ ଯାତ୍ରାରେ ନିଜ ଓଟର ପିଠି ଉପରେ ରାତ୍ରବେଳେ ନଫିଲ୍ ନମାଜ ପାଠ କଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ ଆଡ଼କୁ ଓଟ ଅଗ୍ରସର ହେଉଥିଲା ଆପଣ ସ.ଅଙ୍କ ମୁହଁ ସେହି ଆଡ଼କୁ ଥିଲା । (ସହି ବୁଖାରୀ, କିତାବ୍ ତକ୍ ସିରୁସ୍ ସଲାତା, ବାବୁ ମନ୍ ତତ୍ ଖାଅ ଫିସ୍ ସଫରି..... ହଦିସ୍ ସଂଖ୍ୟା-1104)

ହ. ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା ର.ଅ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି ଯେ, ମୁଁ ଆହଜରତ ସ.ଅଙ୍କ ସହିତ ଏକ ଅନ୍ଧକାର ରାତ୍ରରେ ଯାତ୍ରା କୁରୁଥିଲି, ଆମେମାନେ ଯେତେବେଳେ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଅଟକିଲୁ ସେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପଥର ଏକତ୍ରିତ କଲା ଏବଂ ନମାଜ ପାଠ କରିବାର ଆୟୋଜନ କଲେ ଏବଂ ସେଠାରେ ନମାଜ ପାଠ କରାଗଲା । ଉକ୍ତ ଘଟଣା ପରେ ଆମେମାନେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ କି ଆମମାନେ ଯେଉଁ ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ କରି ନମାଜ ପଢ଼ିଥିଲୁ ସେହି ଆଡ଼େ କିବଲା ନଥିଲା । ତତ୍ ସଂପର୍କରେ ଆମେମାନେ ଯେତେବେଳେ ଆହଜରତ ସ.ଅଙ୍କୁ ପଚାରିଲୁ ସେତେବେଳେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଏହି ଆୟତ୍ ଅବତୀର୍ଷ୍ କଲେ, **وَاللَّهُ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ** (ଅଲ୍ ବକରାହ୍:116) ଅର୍ଥାତ୍ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କର ହିଁ ପୂର୍ବ ଦିଗ ଓ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ । ଅତଏବ ତୁମେମାନେ ଯେଉଁ ଦିଗ ଆଡ଼କୁ ବି ନିଜର ମୁହଁ ବୁଲାଇ ତେବେ ତୁମେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଉକ୍ଷିତା ସର୍ବତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ ହେଉଥିବାର ଅବଲୋକନ କରିବ । (ହୁଲିୟତୁଲ୍ ଅଉଲିୟା ଷତବକାତୁଲ୍ ଅସଫିୟା, ଭାଗ-1, ପୃ-179-180, ଦାରୁଲ୍ ଫିକର, ବୈରୁତ୍, ଲେବନାନ୍, 1996 ମସିହା) ଅର୍ଥାତ୍ ଭୁଲବଶତଃ ଯଦି କିବଲା ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ ନକରି ନମାଜ ପଢ଼ି ନେଇଛ ତେବେ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ କି କୌଣସି ଚିନ୍ତାଜନକ ବିଷୟ ନୁହେଁ । ହୁଜୁର ଅନ୍ୱର୍ ଅ.ବ କହିଲେ ଯେ, ଏହା ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ ଯେ, ଉକ୍ତ ଆୟତ୍ ଆହଜରତ ସ.ଅ ସାହାବାମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇବା ନିମନ୍ତେ ପଢ଼ି ଶୁଣାଇଥିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ଆୟତ୍ଟି ସେହି ସମୟରେ ଅବତୀର୍ଷ୍ ହୋଇଥିବ । ସେ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ଉପରୋକ୍ତ ବର୍ଷନାଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ହୁଲିୟତୁଲ୍ ଅଉଲିୟାର ।

ହ. ଆମିର୍ ବିନ୍ ରବିୟା ବର୍ଷନା କରନ୍ତି ଯେ, ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅ କହିଲେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ମୋ ଉପରେ ଅରୁଟିଏ ଦୁରୁଦ୍ ପ୍ରେରଣ କରେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ତା' ଉପରେ ଦଶ ପର ଶାକ୍ତି ଅବତୀର୍ଷ୍ କରିଥାଆନ୍ତି । ଅତଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମ ଇଚ୍ଛା, ତୁମେ ଅଧିକ ଦୁରୁଦ୍ ପ୍ରେରଣ କର ଅବା ସ୍ୱପ୍ନ ଦୁରୁଦ୍ ପ୍ରେରଣ କର । ସେହିପରି ଅନ୍ୟ ଏକ ବର୍ଷନାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅ କହିଲେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ମୋ ଉପରେ ଶାକ୍ତି ଅବତୀର୍ଷ୍ ହେବା (ଅବଶିଷ୍ଟା .....ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାରେ)

ନବୀ ସ.ଅଙ୍କ ବାଣୀ:-

"ଇଉତ୍ତନିବୁଲ୍ ଗଜିବା" ଅର୍ଥାତ୍ କ୍ରୋଧରୁ ସର୍ବଦା ବର୍ତ୍ତିତା ଉଚିତ୍, କାରଣ କ୍ରୋଧ ହେଉଛି ମଞ୍ଜିର ପରମ ଶତ୍ରୁ ।

ତାଲିବେ ଦୁଆ: Sk Deedar Ahmed & Family,
Jammat Ahmadiya Kerang,
Darul Fazal (Odisha)